

საქართველოს

დაარსებულია 1918 წელს.

ოთხშაბათი, 17 ივნისი, 2015 წელი.

№110 (7755)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge **ვებ გვერდი: www.sakresp.ge** **ფასი 50 თეთრი.**

სტიქიის გაკვეთილები

„მდინარე ვერს გვირაბში მოქცევა არასწორი იყო“

„ამ ყველაფრის დამარცხებელი ნიჭიერი კასი მუშაობდა. პროექტი არ არსებობს. ვინ დაგასლის პროექტის გაკეთებასო?“

თუ მხანებლოვის დაწყებაზე უკვე გასაშული ლიცენზიები სერიოზულად არ გადაინება, დადაქლავი უმკიბს დღეში აღმონება

ჯანსალი აზრი და უბრახელიის სევიანი სანამლავი

2-6

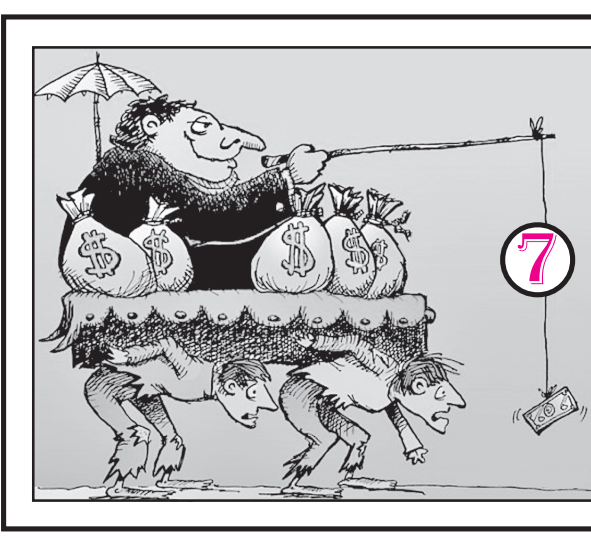
სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციოდ და დაზარალებულთა დასახმარებლად სპეციალური ანგარიშები „საქართველოს ბანკშიც“ გაიხსნა. ანგარიშის ნომერია: GE97BG000000551792100 GEL/USD/EUR. სპეციალური ანგარიშები ასევე გახსნილია „ლიბერთი ბანკსა“ და „თიბისი ბანკშიც“.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო მადლობას უხდის ბანკებს მხარდაჭერისთვის, რომელიც მათ თბილისში მომხდარი სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციოდ და დაზარალებულთა დასახმარებლად გამოიჩინეს.

გაუთოებული სახით მდგარი ბაქრაძე ნარმანი-ას რომ ეუბნებოდა, 100 კაცი გვყავს და მონანილეობის მიღება გვინდა გმირთა მოედანზე მიმდინარე სამუშაოებში, რა საჭირო იყო ამისი კამერების წინ დაფიქსირება?

თუ საქმის გაკეთება უნდოდათ, მისულიყვნენ 11-სართულიანთან, ან ზედ მოედანზე, აელოთ ხელში ნიჩბები და ემუშავათ ისე, როგორც უამრავი ახალგაზრდა მუშაობდა, მაგრამ...

„შენუხებული“ სახით მორბენალ ხაბაზზე, გიგი თევზაძეზე, ეწ. დეფიზე (თუ „დეფზე“), მოგოგმანე კობა სუბელიანზე და არანაკლებად გაუთოებულ გიგი წერეთელზე აღარაფერს ვამბობ.

რატომ სულთ მდიდრები საქართველოში?

მდიდრებმა იოლად გაიკვალეს გზა ხელისუფლებაში მყოფი მაღალ-დაბალი მოხელეებისკენ და ისეთ საქმეებს აკვარასტინებენ, საბჭოთა პერიოდის „არტელშიკებს“ მიუქარავთ. თვალი შეავლეთ ვარაზის ხევში აშენებულ რესტორანს, სპორტის სასახლის წინა მოედანზე წამოჭიმულ უამრავ ნაგებობას, თბილისის ცენტრში გაჩეხილ ხეებს და შიგ ჩადგმულ საცხოვრებელ სახლებს. რომელი ერთი ჩამოვთვალო? ამის შემხედვარემ, გულახდილად მითხარით, რა ჰქვია ამას? სად არის ხელისუფლება ან მერია? სად არის საზოგადოება? რატომ ვდუმვართ?

გაყალბებული ისტორია თურქმენი, მიქოინაბა გმირულად ჩაფუხა სტალინის ანტირუსულ-ოსური აპი ზრახვები

8

ნოდარ ხადურმა და დავით ნარმანიამ დიპლომატიის სტიქიის შედეგად ინფორმაცია მიწოდების ხელშეწყობის მიზნით ინფორმაცია 13-14 ივნისს, სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალისა და ამჟამად დედაქალაქში მიმდინარე სამაშველო და ინფრასტრუქტურული სამუშაოების მიმდინარეობის შესახებ.

საუბარი შეეხო კონკრეტული დახმარების საკითხებს, როგორც ფინანსური და ტექნიკური ხასიათის, ასევე ექსპერტული და სარეკონსტრუქციო მიმართულებით. როგორც შეხვედრაზე აღინიშნა, უახლოეს პერიოდში, ფინანსთა სამინისტრო სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებების კოორდინაციით დიპლომატიური მისიებისთვის მოამზადებს ერთიან დოკუმენტს, რომელშიც ასახული იქნება დეტალური ინფორმაცია, რათა თითოეულმა საელჩომ კონკრეტულად იმუშაოს საქართველოს ხელისუფლების პრიორიტეტული პროექტებისთვის ფინანსური თუ ტექნიკური დახმარების გამოსაყოფად.

დახმარება ქუთაისიდან

ქუთაისის მუნიციპალიტეტიდან თბილისში სტიქიით დაზარალებულებისთვის პროდუქტები და პირველადი მოხმარების ნივთები გამოაგზავნეს.

აღნიშნული დახმარება ვაკის გამგეობას გადაეცა და იგი დაზარალებულ 300-მდე ადამიანს დაურიგდება.

იმერეთის გუბერნატორის გივი ჭიჭინაძის თქმით, ქუთაისიდან ჩამოტანილი საკვები პროდუქტი, ტანსაცმელი, ჰიგიენური საშუალებები, ჭურჭელი და ა.შ. მისი განცხადებით, ქუთაისის მუნიციპალიტეტიდან ჩამოსული დახმარება ერთჯერადი არ იქნება და თბილისის იმერეთის სხვა მუნიციპალიტეტებშიც უახლოეს დღეებში დაგზავრებიან. მისივე ინფორმაციით, სტიქიით დაზარალებულებისთვის თანხის გადმორიცხვაც დაიწყება.

სამედიცინო გამოკვლევა

დაზარალებულთათვის

რომელიც „ინტერპრენსიუს“ დედაქალაქის მერიიდან აცნობეს, ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახურმა სტიქიის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობა მოინახულა და 15 ივნისის მდგომარეობით მათი საჭიროებები აღწერა.

თბილისის მერიამ დაზარალებულთა განთავსების ადგილებზე მიიყვანა მე-16 შერეული პოლიკლინიკის ოჯახის ექიმები, რომლებიც, ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახურის თანამშრომლებთან ერთად დაზარალებულებს ადგილზე გაესაუბრნენ, სამედიცინო კონსულტაცია გაუწიეს და მათთვის საჭირო მედიკამენტების იდენტიფიცირება მოახდინეს.

თბილისის მერია ყველა დაზარალებულ ოჯახს პირველადი საფთვობის საჭიროებებით უზრუნველყოფს. მედიკამენტების თბილისის მერიას „ავერსი“, PSP, „სახალხო აფთიაქი“, GPC და „ეი-ბი-სი ფარმაცია“ მოამარაგებენ. ასევე, მათ, ვისაც სამედიცინო გამოკვლევები ესაჭიროება, ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკასთან კოორდინაციით, ეს მომსახურება გაეწევა. ამასთან, თითოეულ სასტუმროში იმორიგევენ „ავერსის“ ოჯახის ექიმები, რომლებიც, საჭიროების შემთხვევაში, ადგილზე გაუწევენ კონსულტაციას,

ხოლო ბავშვებისთვის ადგილზე პედაგოგების ვიზიტი განხორციელდება. სტიქიის შედეგად დაზარალებულთა მეორე ნაწილის გამოკითხვა გაგრძელდება.

კონსერტები სტიქიით

დაზარალებულთა დასახმარებლად

თბილისში მომხდარი ტრაგედიის გამო, 19 ივნისს, საკონცერტო დარბაზში დაგეგმილი ნატო მეტონიძის სოლო-კონცერტი გადატანილია 30 ივნისისთვის, „INTROსპექტა – ამბავი ჩვენზე“ სტიქიის შედეგად დაზარალებულებს მიეძღვნება.

ორგანიზატორების ინფორმაციით, იმ ადამიანებს, ვინც 19 ივნისისთვის კონცერტზე დასასწრები ბილეთები შეიძინეს 30 ივნისს იგივე ბილეთებით შეეძლებათ დარბაზში შესვლა. კონცერტის დაწყების დროც უცვლელია და 20:00 საათზე დაიწყება.

სტიქიის შედეგად დაზარალებულთა მიეძღვნება 28 ივნისს ნიკოლოზ რაჭველისა და მსოფლიოში აღიარებული ქართველი მევიოლინის ლიზა ბათიაშვილის საქველმოქმედო კონცერტიც.

პროკურატურა ე.წ. კაპულუსის საქმეზე თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე განსხვავებას აპრპელებს

პროკურატურა აღნიშნავს, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს შემდგომმა და ამ შემთხვევაში საბოლოო ინსტანციამ – თბილისის სააპელაციო სასამართლომ გამოიტანა განჩინება, რითაც სრულად დააკმაყოფილა ბრალდების მხარის საჩივარი და დასაშვებად მიიჩნია, პროკურატურის მიერ წარდგენილი ყველა მტკიცებულება.

ენ. „კაპულუსის საქმეზე“, 2015 წლის 8 ივნისს პროკურატურის მიერ გასაჩივრებულ იქნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 5 ივნისის განჩინება, რომლითაც ბრალდების მხარის მტკიცებულებების მცირე ნაწილი ცნობილი იქნა დაუშვებლად.

„2015 წლის 15 ივნისის განჩინებით, თბილისის სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ: 1) ბრალდების შესახებ დადგენილებები დასაშვები მტკიცებულებებია, რადგან მათი შედგენისა და საქმეზე პროცესუალურად დამაგრების დროს კანონის დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია; შესაბამისად თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება – ეს საკვანძო მნიშვნელობის მქონე დოკუმენტები არ დაეშვა საქმის არსებით განხილვაზე, არის მიუღებელი, მიზანშეუწონელი, დაუსაბუთებელი, ბუნდოვანი, შუალედური და უკანონო. საქართველოს საერთო სასამართლოების მასშტაბით, მსგავსი გადაწყვეტილება არც ერთ მოსამართლეს არ მიუღია წინასასამართლო სხდომაზე

და ამ მხრივ 2015 წლის 5 ივნისის განჩინება უპრეცედენტოა. 2) სასაქონლო ექსპერტიზის დაუშვებლად ცნობასთან დაკავშირებით, თბილისის სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ „არ ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს ცალმხრივ დასკვნებს“, თითქმისდა ექსპერტს არ ჰქონდა უფლება გამოეხატა დასაბუთებული ინფორმაცია მოვლევებისა, ვინაიდან იგი მოკლებულია საფუძველს და არ გამომდინარეობს როგორც ზოგადად ექსპერტის უფლებამოვალეობების, ისე სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მოთხოვნებიდან. სააპელაციო სასამართლოს განჩინების თანახმად ექსპერტის მიერ კანონის მოთხოვნათა დარღვევას ადგილი არ ჰქონია, ვინაიდან მას სრული უფლება ჰქონდა, თავისი ინიციატივით ჩატარებინა ბაზრის კვლევა, მოელოებინა დამატებითი მასალა, ინფორმაცია და მისი მხრიდან სრულად იქნა დაცული „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებიც.

შემდგომი ინსტანციის სასამართლომ ასევე განმარტა, რომ ვინაიდან სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნა მოპოვებულია კანონის სრული დაცვით, „ავტენტიკურია, ნამდვილია და მასში ეჭვის შეტანის საფუძველი არ არსებობს“ მის საფუძველზე მიღებული საინჟინრო ექსპერტიზის დასკვნაც კანონშესაბამისია“, – ნათქვამია პროკურატურის განცხადებაში.

კაკალ გულში

წერილობრივი ფრაზები

ერთი რამ, რასაც რატომღაც არავინ აქცევს ყურადღებას: – ხელისუფლების არც ერთი წარმომადგენელი ტელეკამერების წინ არ მარიაჟობს! შეკითხვებზე აქვთ ლაკონური, ზუსტი და ამომწურავი პასუხები! რა თქმა უნდა ყველანი ლელავენ, განიცდიან ამ უბედურებას, მაგრამ მათი ნორმალური და რეალისტური დამოკიდებულება საზოგადოებას ამშვიდებს!

№131 მარშუტკას გამოყვევი, მაყაშვილზე რომ ჩამოუხვიან, საშინელი საცნობი გაიჩნა. მძლოლმა გოგებაშვილით გავალ, ბელინსკიდან რომ ამოდიან მანქა-

ნები, იმიტომაა საცნობი. თან შანიძეც დაკეტილი იყო და მაყაშვილი-პეტრიაშვილის მონაკვეთი იყო გაჭედილი.

ვილაც ქალმა ატეხა პანიკა, ასე რატომ წამოხვედით, მერე წყველასავით გვითხრა, ასეთები რომ ხართ, იმიტომ ისჯებით და ბელინსკის კუთხეში ჩავიდა!

1. ალბათ დასჯაში ის იგულისხმბა, მიშა რომ აღარ არის პირველი პირი.

2. საიდან იჩეკებიან ასეთი არსებები (დღეს ცუდი სიტუაცია არ დაწერ) რომლებსაც 10, ან თუნდაც 20 მეტრი დაღმართის ფეხით გავლა რომ ეზარებათ და რადგან

ფულს იხდიან, მანქანამ მაინცადამინც ტულეტამდე უნდა მიიყვანოს (თუნდაც ერთი საათი დააგვიანდეს). 3. არ იფიქროთ მოსუცი იყო, ან რაიმე უჭირდა, ან ბარბაქო ჰქონდა, არაფერი მსგავსი. კაი ჯანმრთელი ქალი იყო. მართო დაასუფთავებდა მთელს გმირთა მოედანს!

● თუ განვიმდა, უდუშაშვილს და ჯოჯუას არ ესროლოთ – დააძინეთ!

ამოკრება
ბიბა გაბრიძიძე

სტიქიის გაკვეთილები

მდინარე ვერე თერგივით დაუმორჩილებელი არ არის, მაგრამ თბილისის ისტორიამ აჩვენა, რომ ერთი შეხედვით, ამ პატარა მდინარის გოფირებულ მილში მოქცევა დაუშვებელი იყო. მდინარე ვერეს ხეობაში მე-19 საუკუნეში წყლის წისქვილები იყო ჩამწყვილებული და ვერეს წყალს თბილისელები სასმელადაც იყენებდნენ. მოგვიანებით, 1927 წელს, აქ თბილისის ზოოპარკი დაარსდა, მაგრამ მდინარე ვერე თბილისის ზოოპარკს არ წყალობდა. 1960 წლის 4 ივლისს, ისევე, როგორც ახლა, თბილისის საშინელი სტიქია დასტყდომია თავს. მაშინაც ადიდებულა მდინარე ვერე, დაუტბორავს ზოოპარკი, ყველა ცხოველი დაღუპულა, მაშინაც გადაჩინებულა ბეჭემოთი...

დეგ ეს მასივი დაეცა წყნეთი-ახალდაბის მონაკვეთს, ესეც ჩახერგა, ჩაივინა ვერეს ხეობაში და მდინარე ვერე ჩაკეტა. ახალ გზამდემ მან ყველაფერი წაღებდა და ამ დიდ მასივს და დიდ წარღვნას ვერანაირი მილი ვერ გაატარებდა. ეს სუფთა წყალი არ იყო, აქ იყო ხეები და ასე შემდეგ, პროექტირების პერიოდში კი ყველაფერი გათვლილი, გათვალისწინებული იყო, მათ შორის, წყლის ადიდებაც და მდინარე ვერეს ისტორიაც. ჩვენ დავეუკავებოდით ურბანისტ ნიკო კახეთელიძეს, რომელმაც თავის დროზე გააფრთხილა ნაციონალური ხელი-სუფლება, რომ არ შეიძლებოდა მდინარე ვერეს კალაპოტში მოქცევა. თუმცა, ნიკო კახეთელიძემ დროის უქონლობა მოიმიზეზა და მომხდარის შესახებ სა-

ვილს ლენტის გაჭრა ეჩქარებოდა. ამ საშუალებით უდიდესი „ატკატები“ კეთდებოდა და, თუ ასმილიონიანი სამუშაო იყო შესასრულებელი, 50 მილიონი უკან უნდა მიეტანათ. განსაკუთრებით საშიში ზონა მთელი ვერეს ხეობა და, სადაც ეს გზა გაიჭრა, აქ ისეთი მცოცავი გრუნტიცაა, საცხოვრებელი სახლები კი არა, საინჟინერო სახლის ჩადგმაც არ შეიძლება. მთის მდინარეები და, ზოგადად, წყლის რეჟიმი არტახებში მოქცევას ვერ იტანს. გააკეთეს საშინელება. მდინარე მეტრ-ნახევარი თუ ორმეტრიანი დიამეტრის მილში მოაქცევს, მანაც გამოუშვა შლამი, ღორი, ხეები წამოიღო, შიგნით გაჭედა და ვეღარ გაატარა, შემდეგ გადმოვიდა, რამაც ასწია მისი დონე და სიმაღლეზე ასულმა მდინარემ გამოიწვია კატასტროფა. ამ ყვე-

ლოდით, რომ ეს მოხდებოდა, მაშინ რას ვაკეთებდით?! რას ვაკეთებდა სახელმწიფო, მისი თვითმმართველობა, თბილისის მერია?! იმის გამო, რომ ბუნებრივი კატასტროფების მართვის ფუნქცია 2000 წლის შემდეგ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს მოეხსნა და ეს ფუნქცია შეითავსა თბილისის მერიამ, მერიაში რატომ არ არსებობს კარგად ჩამოყალიბებული სისტემა, რომელიც საფრთხეებს შეაფასებს? მით უმეტეს, საუბარია ისტორიულ საფრთხეებზე, კატასტროფებზე და ვერეს ხეობა პირველად არ დატბორილა? — აცხადებს რეზო გეიციანი. აშკარად მომხდარის გამო მხოლოდ ესტაკადის პროექტის დადგენა უნდა არ ეთანხმება. მისი თქმით, შეუძლებელი იყო, რომელიმე ინვრას-ტრუქტურულ პროექტს ეს უზარმაზარი ღვარცოფი, უზარმაზარი მასა გაეტარებინა. ამიტომ ერთი მეტრით მაღალი იქნებოდა გვირაბი თუ დაბალი, ამას არსებითი მნიშვნელობა არ ჰქონდა. უბრალოდ, ჩვენ უნდა გვეცოდნოდა მენეჯერის გააქტიურების შესახებ, უნდა გვეცოდნოდა მისი დინამიკა, გვენარმოებინა სტიქიაზე დაკვირვება და, თუ საჭირო გახდებოდა, ხელოვნურად გამოგვეწვია არამდგრადი ქანების ჩამოშლა, რათა არ მომხდარიყო მდინარის დაგუბება.

„ამ ყველაფრის დაბრუნებად რა ნიჭიერი კასი მუშაობდა, პროექტი არ არსებობს, ვინ დაგასვლის პროექტის გაკეთებასო?“

მომხდარის შემდეგ გაჩნდა კითხვები, უნდა დაისაჯონ თუ არა ის ადამიანები, რომლებმაც ვერ გათვალეს მდინარე ვერეს ვერც წარსული და ვერც მომავალი, ვინც ესტაკადის მშენებლობა დაგეგმა სპეციალისტთა საქმეში ჩართვის გარეშე და ვინც გოფირებულ მილში მოაქცია დაუმორჩილებელი მდინარე ვერე?

ყოფილი ხელისუფლების მხრიდან გაუთვალისწინებელი მშენებლობები აშკარაა, მაგრამ შეეძლო თუ არა ქალაქის ახალ ხელმძღვანელობას ამ რისკების თავიდან გათვლა და წინამორბედთა მიერ დაშვებული შეცდომების გამოსწორება?! თავის დროზეც მდინარე ვერეს ნაწილი მილში მოაქცევს და სწორედ ამან გამოიწვია ტრაგედია. ამჟამად კი, მდინარე ვერეს გაცილებით დიდი ნაწილი მოახვედრეს გოფირებულ მილში და სტიქიამაც არ დააყოვნა. როგორც იხსენებენ, მდინარე ვერემ არა მარტო 1960 წელს შექმნა პრობლემები, არამედ 1963 წელსაც, შემდეგ — 1972 და 1995 წლებშიც. მაშინ ამბობდნენ, თბილისის შემოგარენი ფერდობები ტყიანი რომ ყოფილიყო, ასეთი მოვლენები არ განვითარდებოდა. განსაკუთრებით, მძიმე სიტუაცია იყო 1972 წელს, როცა ზოოპარკი მთლიანად დაიტბორა, წყლის ნაკადმა კი საცხოვრებელი სახლები დატბორა და მანქანები მტკვარში ჩაიტანა.

უბარი არ ისურვა. ამის მიუხედავად, ცნობილია მისი პოზიცია, რომ, თუ მშენებლობის დაწყებაზე უკვე გაცემული ლიცენზიები სერიოზულად არ გადაინხედა, დედაქალაქი უმძიმეს დღეში აღმოჩნდებოდა.

„მდინარე ისე დაგუბდა, ვერავინ ვერაფერი გაიგო. 2011 წელს განხორციელდა კვლევა და მდინარის კალაპოტის გამტარობა მაშინ ძალზე დაქვეითებული იყო. მას მერე არაფერი გაკეთებულა, რომ ეს გამტარობა გაზრდილიყო. მართვის გამართულ სისტემაზე თუ არ გადავალთ, პრობლემები კვლავაც იქნება. მთელი საქართველოს მასშტაბით, ბევრი ადგილია მომზადებული ბუნებრივი კატასტროფებისთვის. მაგალითად, ასეთია მლეთა, დუშეთის მუნიციპალიტეტში. არაგვის კალაპოტში დარჩენილი სახლები, ფაქტობრივად, ღვარცოფის თავზე მდებარეობს და ტრაგედია შეიძლება, ლამითაც მოხდეს, კალაპოტი რამდენიმე მეტრით აინიოს და მივიღოთ მსხვერპლი. მით უმეტეს, მსხვერპლი უკვე გვქონდა და სამი წლის ბავშვი ხატია ნაზლაიძე შეენირა კატასტროფას. მას მერე წლები გავიდა და მაინც არაფერი გამოსწორდა.“

„თანამედროვე ქალაქებში ხევის ადიდების შედეგად ადამიანები არ იღუპებიან“, — აცხადებს საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი და მოითხოვს, ამაზე პასუხი არქიტექტორებმა, ურბანული დაგეგმარებლისა და ქალაქის განვითარების სპეციალისტებმა გასცენ.

„უბარი არ ისურვა. ამის მიუხედავად, ცნობილია მისი პოზიცია, რომ, თუ მშენებლობის დაწყებაზე უკვე გაცემული ლიცენზიები სერიოზულად არ გადაინხედა, დედაქალაქი უმძიმეს დღეში აღმოჩნდებოდა.“

ლაფრის დამპროექტებული ნიჭიერი კაცი მუშაობდა, პროექტი არ არსებობს, ვინ დაგაცლის პროექტის გაკეთებასო? იყო ვენოლა და მე გმონი, მთლიანი პროექტი ახლაც არ არსებობს, რომ ვილაყამ პასუხი აგოს“, — აცხადებს ანზორ საკანდელიძე.

ახალი გზის პროექტირება „საქგზამეცნიერებამ“ განახორციელა, მშენებლობა კი — კომპანია „Caucasus road project“-მა. თავის დროზე For.ge ესაუბრა აღნიშნული პროექტის მთავარ არქიტექტორს, „საქგზამეცნიერების“ დირექტორს თამაზ შილაკაძეს. მაშინ თამაზ შილაკაძე გვარანმუხებდა, რომ ესტაკადა, რომელიც ჩადიოდა ვერეს ხეობაში, შემდეგ ადიოდა მისი წვერზე და ისევე ჩამოდიოდა სერპანტინად ვაკე-საბურთალოს გზაზე, პრობლემას არ შექმნიდა ვერეს ხეობისთვის და არ დაუკარგავდა გმირთა მოედანს თავის ფუნქციას. დღეს კი თამაზ შილაკაძე აცხადებს, რომ ეს უბედურება ვერეს ხეობაში კი არ დაინიშნა, არამედ — ახალდაბაში (მდინარე ვერეს მარჯვენა მხარეს, მთაწმინდის ქედის ჩრდილოეთ კალთაზე). მისი თქმით, ეს გამოიწვია სტიქიურმა მოვლენამ, მთას მოსწყდა დიდი მასივი, რომელმაც ჩახერგა 500 მეტრი სიგრძის გზა, შემ-

„უბარი არ ისურვა. ამის მიუხედავად, ცნობილია მისი პოზიცია, რომ, თუ მშენებლობის დაწყებაზე უკვე გაცემული ლიცენზიები სერიოზულად არ გადაინხედა, დედაქალაქი უმძიმეს დღეში აღმოჩნდებოდა.“

„უბარი არ ისურვა. ამის მიუხედავად, ცნობილია მისი პოზიცია, რომ, თუ მშენებლობის დაწყებაზე უკვე გაცემული ლიცენზიები სერიოზულად არ გადაინხედა, დედაქალაქი უმძიმეს დღეში აღმოჩნდებოდა.“

ეკოლოგი ვახტანგ გვახარია ჩვენთან საუბარში აცხადებს, რომ 2011 წელს მათ განახორციელეს ვერეს ხეობის ვიზუალური აუდიტი. იმ დროს მათ გაიარეს ხეობაში, დააფიქსირეს ყველა დარღვევა, ნარჩენები, სიბინძურე და ეს ყველაფერი ანგარიშის სახით ჩაბარდა დამცველს. გარდა ამისა, გაიცა გარკვეული რეკომენდაციები გზის მშენებლობასთან დაკავშირებით.

„უნდა დაისაჯონ თუ არა ესტაკადის პროექტის განმახორციელებლები? ეს ძალიან საპასუხისმგებლო ამბავია. ისინი ჩემი კოლეგები არიან, მაგრამ გასარკვევია, რა შეცდომები იყო დაშვებული. უნდა დაინიშნოს კომისია და ყველაფერი იმან გამოიკვიროს. ჩემი მოსაზრებით, ეს იყო სტიქია, რომლის გათვალისწინებაც რთული იყო, კომპლექსურად არსებულმა ფაქტორებმა განაპირობა უბედურება. ვინ არის დამნაშავე, ვერ ვიტყვი“, — აღნიშნა ვახტანგ გვახარიამ და განმარტა, რომ ჯერ ნაადრევია საუბარი, უნდა მოიშალოს თუ არა ესტაკადა.

„უნდა დაისაჯონ თუ არა ესტაკადის პროექტის განმახორციელებლები? ეს ძალიან საპასუხისმგებლო ამბავია. ისინი ჩემი კოლეგები არიან, მაგრამ გასარკვევია, რა შეცდომები იყო დაშვებული. უნდა დაინიშნოს კომისია და ყველაფერი იმან გამოიკვიროს. ჩემი მოსაზრებით, ეს იყო სტიქია, რომლის გათვალისწინებაც რთული იყო, კომპლექსურად არსებულმა ფაქტორებმა განაპირობა უბედურება. ვინ არის დამნაშავე, ვერ ვიტყვი“, — აღნიშნა ვახტანგ გვახარიამ და განმარტა, რომ ჯერ ნაადრევია საუბარი, უნდა მოიშალოს თუ არა ესტაკადა.“

„უნდა დაისაჯონ თუ არა ესტაკადის პროექტის განმახორციელებლები? ეს ძალიან საპასუხისმგებლო ამბავია. ისინი ჩემი კოლეგები არიან, მაგრამ გასარკვევია, რა შეცდომები იყო დაშვებული. უნდა დაინიშნოს კომისია და ყველაფერი იმან გამოიკვიროს. ჩემი მოსაზრებით, ეს იყო სტიქია, რომლის გათვალისწინებაც რთული იყო, კომპლექსურად არსებულმა ფაქტორებმა განაპირობა უბედურება. ვინ არის დამნაშავე, ვერ ვიტყვი“, — აღნიშნა ვახტანგ გვახარიამ და განმარტა, რომ ჯერ ნაადრევია საუბარი, უნდა მოიშალოს თუ არა ესტაკადა.“

მანანა ნოზაძე

© ალიან-ჩალიანი

სტიქიის შედეგების დაქვეაში საქართველოს ეკონომიკის დასახვედრება

როგორც ევროკავშირის ელჩმა იანოშ ჰერმანმა განაცხადა, ევროკავშირის სტრუქტურული კოორდინაციაში არიან საქართველოს მთავრობასთან და ახლა ხდება ფორმულირება იმ დახმარებისა, რომელსაც ევროკავშირი საქართველოსთვის გამოყოფს, როგორც დაუყოვნებლივ, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში. იანოშ ჰერმანმა მწუხარება გამოთქვა საქართველოში დატრიალებული ტრაგედიის გამო და აღნიშნა, რომ ევროკავშირი ამ მძიმე წუთებში ქართველი ხალხის გვერდით არის. მან ასევე სამძიმარი გამოუცხადა ოჯახებს, რომლებმაც დაკარგეს ახლობლები და საცხოვრისი.

„ჩვენ ვხედავთ საქართველოს მთავრობის ძალისხმევასაც ამ შედეგების დაძლევისთვის. ასევე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა იმ სოლიდარობამ, რომელიც გამოსატყუარი იყო ადამიანების მხრიდან. ახლა საკითხი დგას ჩვენთვის ასე: რისი გაკეთება შეგვიძლია. რა-

საკვირველია, დახმარება შეიძლება იყოს დაუყოვნებლივი, პირველადი მნიშვნელობის და ასევე დახმარება, რომელიც საჭირო იქნება უფრო გრძელვადიან პერსპექტივაში. თქვენ ალბათ უკვე ნახეთ, რომ ევროკავშირის წევრმა სახელმწიფოებმა გამოხატეს დახმარების მზადყოფნა როგორც მატერიალური, ისე ექსპერტული თვალსაზრისით. ჩვენი უწყებები არიან ყოველდღიურ კავშირში საქართველოს მთავრობის შესაბამის სტრუქტურებთან იმისთვის, რომ მოხდეს ზუსტი ფორმულირება რა სახის დახმარება სჭირდება საქართველოს. დახმარება, რომელიც ევროკავშირიდან წამოვა, სრულ თანხვედრაში იქნება იმ საჭიროებებთან, რომელიც საქართველოს მთავრობას აქვს“, — განაცხადა ევროკავშირის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელმა საქართველოში იანოშ ჰერმანმა.

ინტერპრესი

SIC!

ჯანსაღი აზრი და უბრალოდის სკოლიანი სანაშაბი

„უაფხავე ამ უსოფელ სასიამოვნოს, რომელიც ფულს იღებს იმაში, რასაც უნ სთხოვს და არა იმაში, რაც საჭიროა“

პროკლეშვილის მოგვარების პარალელურად, მთავრობა იმ მიზეზების დადგენაზე მუშაობს, რამ გამოწვევა სტიქია თბილისში. პრემიერ-მინისტრის განცხადებით, კომპეტენტური ჯგუფი შეისწავლის ამ საკითხს და საბოლოო დასკვნა გასაჯაროებული იქნება. ირაკლი ლარიბაშვილი მიიჩნევს, რომ უნდა დაისვას იმ ადამიანების პასუხისმგებლობის საკითხი, რომლებმაც წლების განმავლობაში, ყურადღება არ მიაქციეს ამ მდგომარეობას. მისივე თქმით, შესაბამის ჯგუფს უკვე დაავალა გამოემყვებოთ მიზეზების დადგენაზე იმუშაოს.

„ისე არ გაიგოთ, რომ მე ვაპირებ, წინა მთავრობას დავაბრალო მომხდარი, მაგრამ ობიექტურობა მოითხოვს, აღინიშნოს სხვაობა მიდგომებში. რაც შეეხება ბრალდებებს და ექსპერტების შეფასებებს, რომლებიც ამბობენ, რომ ეს შეიძლება იყოს წინა ხელი-სუფლების დროს არასწორად განხორციელებული პროექტის ბრალი, არ ვარ ექსპერტი, მირჩევნია სპეციალისტებს ვკითხოთ აზრი. ჩვენი მიდგომები არის აბსოლუტურად განსხვავებული. ახალ გზაზე, რომელიც აშენდა ვერეს ხეობაში, ჩემი ინფორმაციით, არ იყო მანამდე წინასწარი გარემოს ზემოქმედების დასკვნა დადებული და ამის გარეშე მოხდა მშენებლობა“, — აცხადებს ირაკლი ლარიბაშვილი.

თბილისში განვითარებულ ტრაგიკულ მოვლენებზე პასუხისმგებლობას ყოფილ ხელისუფლებას აკისრებს, არქიტექტორი, ქალაქმშენებელი ირაკლი მასხარაშვილი, რომლის განცხადებით, წინა ხელისუფლების მიერ გმირთა მოედანზე ესტაკადის აშენება გაუაზრებელი გადაწყვეტილება იყო.

„მომხდარზე პასუხისმგებლობა უნდა განაწილდეს ყოფილ ხელისუფლებაზე. მათი ერთპიროვნული გადაწყვეტილების შედეგია ის, რაც დღეს თბილისში ხდება. მიუხედავად დიდი წინააღმდეგობისა, პროფესიული აზრი არ იქნა გათვალისწინებული. სტიქიასთან შეეჯიბრეთ ჩვენი მოქალაქეები. ვერეს ხეობა არის სტიქიური ზონა, რა ღონისძიებებიც არ უნდა ვატაროთ, მაინც რისკის ქვეშ ვაიმყოფებო ჩვენი მოქალაქეები. ახლა საუბარია გვირაბების გაფართოებაზე, კი ბატონო შეიძლება გვირაბები გავაფართოვოთ, მაგრამ უზარმაზარი რისკი მაინც რჩება. არავითარი უფლება არ გვაქვს რისკის ქვეშ ვაიმყოფოთ ჩვენი მოსახლეობა“, — აღნიშნა for.ge-სთან საუბრისას ირაკლი მასხარაშვილი.

ბრალდებას კატეგორიულად უარყოფს, თბილისის მერის ყოფილი მოადგილე, სევედა უგრეხელიძე, რომლის განცხადებით, ესტაკადის მშენებლობასთან

დაკავშირებით არსებობდა საექსპერტო დასკვნა და შესაბამისად, მშენებლობა კანონის დაცვით ჩატარდა.

„გასაგებია, რომ „ქართული ოცნების“ მთავრობის ერთადერთი მიზანია ყველაფერი სხვას დააბრალოს, ეს ჩვეულებრივი ამბავია. რამდენ ჯიბის ექსპერტს მოიყვანენ და ათქმევენებენ, რომ გზის მშენებლობა ცუდად იყო დაგეგმილი... მაგრამ ასეც, რომ იყოს, ეს არაფერ კავშირში არ არის იმასთან, რაც მოხდა. თუ ასეა, ყველაფერი იქნება გამოძიებული და ნათქვამი იმის თაობაზე, რატომ ვერ აღმოუჩინეს ადამიანებს დახმარება მენეჯერის ჩამოხრის შემდეგ და რატომ არ გადაკეთ-

და ესტაკადა. თუ ცუდი ესტაკადაა, რატომ არ გადააკეთეს? ეს პოლიტიკური ანგარიშსწორებაა. კი ბატონო, რა მნიშვნელობა აქვს ერთი ბრალით მეტი ექნება გიგი უგულავას თუ ნაკლები, მაინც პოლიტიკური პატიმარია. ამით ვერაფერს ვერ მიაღწევინ“, — განაცხადა სევედა უგრეხელიძემ.

ნაციონალი სევედა უგრეხელიძის ეს თვალსაზრისი, ბუნებრივია, ყველაფერისმცოდნე მიშისტი ჩინოვნიკის ავადმყოფური აზროვნების შედეგია და მასზე სერიოზული კომენტარის გაკეთება წარმოუდგენლად მიგვაჩნია.

თამაზ ძაბრაძე

ალიანს-ჩალიანსი

ირაკლი ლარიბაშვილი - ილიას ღონეზე ზოოპარკის სხვაობა გადატანა და მის აღრიცხვა სარეკონსტრუქციო პარკის გაკეთება იმავედღე

— ამის შესახებ ურნალისტებს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა განუცხადა, რომელიც თბილისის მერ დავით ნარმანიასთან ერთად გმირთა მოედანზე იმყოფებოდა. როგორც პრემიერმა აღნიშნა, მომხდარმა სტიქიამ ზოოპარკის გადატანის საკითხი დღის წესრიგში დააყენა. „ეს თემა დღეს არაერთხელ გაუფიქრდა, ეს საკითხი აქტიურად განიხილება და ამ საკითხს ჩვენ აქტიურად დავაყენებთ, რომ მოხდეს ზოოპარკის გადატანა და იმ ადგილზე უნდა გაკეთდეს, პირველადი მონაცემებით, რეკონსტრუქციული პარკი. შეიძლება ამას ეწოდოს სოლიდარობის პარკი ან რაღაც დასახელებული ქალაქის ცენტრში და ზოოპარკი გადატანილი უნდა იყოს სხვა ადგილზე. ეს არის იდეის დონეზე, რომელიც შეგვიძლია გავაფიქროთ და ამ იდეას, ჩვენ პროექტის დონეზე დავამუშავებთ“, — განაცხადა ლარიბაშვილმა.

თბილისის ზოოპარკის აღმინისტრაციის დახმარების მსურველებს მოუწოდებს, თანხას სააქციო ანგარიშის ნომრებზე ნუ გადარიცხავენ

რომორც თბილისის ზოოპარკიდან იტყობინებიან, დაფუძნებულია თბილისის ზოოპარკის დახმარების საექსპერტო ფონდი. „ინტერნეტით ვრცელდება სხვადასხვა ანგარიშის ნომრები და მოწოდებები ზოოპარკის ფინანსური დახმარების დასაცემად. გთხოვთ, ნუ გადარიცხავთ თანხას საექსპერტო და არაოფიციალურ ანგარიშის ნომრებზე“, — აცხადებს თბილისის ზოოპარკი და მოქალაქეებს მოუწოდებს, ფინანსური დახმარების აღმოჩენის სურვილის შემთხვევაში გამოიყენონ მხოლოდ შემდეგი ანგარიშის ნომრები:

FOR GEL TRANSFERS:
JSC "TBC Bank", Saburtalo Branch
BANK CODE - TBCBGE 22
NAME OF BENEFICIARY - TBILISIS ZOOPARKIS DAKHMAREB6S SAKVELMOKMEDO FONDI
BEN'S ACCOUNT - GE91TB7898336080100004
FOR USD TRANSFER:
BENEFICIARY'S BANK: HEAD OFFICE SWIFT: TBCBGE22
JSC "TBC Bank", Saburtalo Branch
SWIFT: TBCBGE22838

NAME OF BENEFICIARY: TBILISIS ZOOPARKIS DAKHMAREB6S SAKVELMOKMEDO FONDI
BEN'S Account: GE11 TB78 9833 6180 1000 05

FOR EUR TRANSFER:
BENEFICIARY'S BANK: HEAD OFFICE SWIFT: TBCBGE22
JSC "TBC Bank", Saburtalo Branch
SWIFT: TBCBGE22838
NAME OF BENEFICIARY: TBILISIS ZOOPARKIS DAKHMAREB6S SAKVELMOKMEDO FONDI
BEN'S Account: GE81 TB78 9833 6180 1000 06

გეგმიური სპორტის მხრიდან მოსახლეობას სთხოვს არ ეშუქებოდეს

ამის შესახებ უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს მდივანმა მინდია ჯანელიძემ პრესკონფერენციაზე განაცხადა. „რაც შეეხება მდგომარეობას ცხოველებთან დაკავშირებით, გუშინ გავრცელდა ზოოპარკის ადმინისტრაციის მხრიდან ინფორმაცია, რომელიც გადამოწმდა და დადასტურდა, რომ ყველა ცხოველი, რომელიც დაიკარგა ზოოპარკის ტერიტორიიდან, ან დაბრუნებულია ზოოპარკის ვოლთერებში, ან არის ნაპოვნი წყალში დამხრჩვალნი, ან არის ლიკვიდირებული. ასე, რომ მოსახლეობის საყუ-

რადღებოდ მინდა ვთქვა, რომ ამ ეტაპისთვის მტაცებელი ცხოველების მხრიდან მოსახლეობას საფრთხე არ ემუქრება“, — განაცხადა ჯანელიძემ.

„მეზანე მუშტი“ ზოოპარკის ტერიტორიაზე სანტრაქტორი ტყე-პარკის გაშენებას ითხოვს

„მეზანე მუშტი“ მოითხოვს: გაიწმინდოს ვერეს ხეობა სათავიდან შესართავამდე; ხეობის მიმდებარედ დამონტაჟდეს მენეჯერისა და სხვა სტიქიის საწინააღმდეგო ტექნიკა; ზოოპარკის ტერიტორიაზე გაშენდეს თბილისის ცენტრალური ტყე-პარკი, რომლის შემადგენლობაში შევა ხეობის გაუსუსნისებელი ტერიტორიები. ტყე-პარკის განაშენიანება უნდა მოხდეს როგორც რეკონსტრუქციული, ასევე გარემოს-

დაცვითი ფუნქციების შესრულების მიზნით.

ზოოპარკის ტერიტორიის განმეორებითი საშუალოდონო რეკონსტრუქციის ჩაატარება

წმალდილოვის შედეგად მიყენებული ზარალის აღმოფხვრის საშუალებაში, ასევე ზოოპარკის განმეორებითი საშუალებით ერაყელი სტუდენტებიც ჩაერთნენ. ისინი ზოოპარკის ტერიტორიაზე მივიდნენ, რათა მათთვის ზოოპარკის განმეორებაში დაეხმარონ. როგორც სტუდენტებმა განაცხადეს, ისინი მწუხარებას გამოთქამენ თბილისში დატრიალებული ტრაგედიის გამო და გადაწყვიტეს, ქართველებს დაეხმარონ. თბილისის ზოოპარკთან 20-მდე სტუდენტი არის მისული.

ირაკლი და ჩხეიძის სპეციალისტები თბილისის ზოოპარკს დახმარებენ

ისრაბლისა და ჩხეიძის ზოოპარკის სპეციალისტები ქართველ კოლეგებს დაეხმარებიან. „ისრაელი გვთავაზობს, იერუსალიმის ბიბლიური ზოოპარკის სპეციალისტების დახმარებას, კერძოდ, მოკლე პერსპექტივაში ზოოპარკის სპეციალისტების მოვლინებას თბილისში — სპეციალური აღჭურვილობით, თბილისის ზოოპარკიდან გაქცეული მხეცების უვნებელი ევაკუაციის მიზნით. გრძელვადიან პერსპექტივაში კი, თანამშრომლობას თბილისის ზოოპარკის აღდგენის მიზნით“, — აცხადებენ საგარეო უწყებები. ამასთან, საქართველოში ჩხეიძის საელჩოს ინფორმაციით, თბილისში უკვე ჩამოვიდა ექვსი ჩხეი ექსპერტი, რომლებიც თბილისის ზოოპარკს თავიანთ გამოცდილებას გაუზიარებენ და საჭიროებისამებრ დახმარებას გაუწევენ. 2002 და 2013 წლებში პრალის ზოოპარკი წყალდიდობის შედეგად დაიტბორა.

ილიას ღონეზე პარკის მშენებელი, თბილისის ზოოპარკს 20-მდე სპორტული აბაჯონი

„იმის გათვალისწინებით თუ რა მასშტაბის ტრაგედია დატრიალდა და რა სირთულეებთან არის დაკავშირებული ზოოპარკში ცხოველების კვლავ თავმოყრა, ოდესის ზოოპარკი მზადაა, თბილისის ზოოპარკს არაერთი ცხოველი აჩუქოს“, — წერია ოფიციალურ განცხადებაში. გავრცელებული ინფორმაციით, იგეგმება აქლემის, ირმის, ბუს, ციმბირული თხის და სხვა ჯიშის ცხოველებისა და ფრინველების გაგზავნა. ოდესის ზოოპარკის ხელმძღვანელობა იმედოვნებს, რომ ნაჩუქარი ფრინველები და ცხოველები ქართველებს დაეხმარება ზოოპარკის ბინადართა კოლექციის აღდგენაში. ოფიციალური ინფორმაციით, ცხოველების გაგზავნა თბილისის ზოოპარკის ხელმძღვანელობასთან კონსულტაციების და საჭირო პროცედურების დასრულების შემდეგ მოხდება.

ინტერპრესი

კომენტარი

არქარაბითა ქალაქი არაპის უშენებია!

თუ მხანებლობის დაწყებაზე უკვე გასულია ლიხანოვები სერიოზულად არ გადაინება, დედაქალაქი უშიშარს დღეში აღმოჩნდება

თბილისში 13 ივნისს დატრიალებულ ტრაგედიასა და საქართველოში მშენებლობის სფეროში არსებულ პრობლემებზე „ინტერპრესნიუსი“ ურბანისტი ნიკო პახეტიელაძეს ესაუბრა.

— ბატონო ნიკო, გასაგებია, რომ ასლა არ არის ბრალდებისა და დამნაშავეს ძებნის დრო, მაგრამ ფაქტია, რომ ვერც ხეობასა და გმირთა მოედანზე დატრიალებული ტრაგედია მხოლოდ სტიქიის ბრალი არ არის. თუნდაც ოთხათიანი წვიმა ასეთი კატასტროფული შედეგებით არ უნდა სრულდებოდეს. თქვენ რას იტყვით მომხდარზე?

— რა თქმა უნდა, ეს სტიქია იყო, აქ საერთო არაფერია. სამწუხარო და საწყინი ის არის, რომ ვერც ხეობაში სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე არ მოხდა იმ ფაქტორების გათვალისწინება, რომელთა ფაქტორებმაც ასე იმოქმედეს წყალდიდობის დროს. ვგულისხმობ ხეობის გეოლოგიას, პროექტის არასრულობას, გარემოზე ზემოქმედების შეუფასებლობას, გზების კონსტრუქციას. ეს ყველაფერი უგულვებელყოფილი იყო და უმოკლეს ვადებში აშენდა. ამიტომ, მივიღეთ ის, რაც მივიღეთ.

— თქვენ ბრძანებთ, რომ საქართველოში არ არსებობს არქიტექტურისა და მშენებლობის მკაცრი რეგულაცია და ყოველ მშენებლობაზე ლიცენზიის გაცემას წინ სერიოზული კვლევა არ უსწრებს. თქვენი აზრით, ამ სფეროში რატომაც ასეთი სავალალო მდგომარეობა?

— წინა ხელისუფლების დროს რეგულაციებიდან გაათავისუფლეს ყველა დარგი. იმისთვის, რომ გარკვეული პროგრესული ნაბიჯები გაკეთებულიყო, ზოგიერთ დარგებში ეს შესაძლებელი იყო, მაგრამ მშენებლობაზე და არქიტექტურაში არ არსებობდა. ნებისმიერი მშენებლობა ხომ ნორმებს უნდა შეესაბამებოდეს. ამის გარეშე ძალიან რთულია მშენებლობასა

და არქიტექტურაზე საუბარი. მშენებლობაში დერეგულაციამ ამ სფეროში ძალიან ბევრი წუნი და ხარვეზი გამოიწვია. რეალურად ყველაფერი ამის ბრალია. პრაქტიკულად, სამშენებლო კომპანია აქვს ყველას. უმრავლეს შემთხვევაში ამ კომპანიებს არ ჰყოფნით პროფესიონალები, არც ფინანსურად შეუძლიათ სწორად აწარმოონ სამშენებლო პოლიტიკა და აშენონ ხარისხიანად. ამიტომაცაა, რომ ასეთ დღეში ვართ. თუ არ მოხდა მშენებლობის დარგის რეგულირება, ჩვენ კიდევ უფრო სავალალო შედეგებს მივიღებთ.

— გამოდის, რომ არ ვიცით, რა მდგომარეობაშია ის ობიექტები, რომლებიც წინა წლებში აშენდა...

— ფაქტობრივად, ასეა. თუკი ადამიანმა ხილულად არ დაინახა წუნი, ძალიან რთულია, დაადგინო, რა მდგომარეობაშია ესა თუ ის შენობა. ეს ხომ წლების შემდეგ აუცილებლად იჩენს თავს.

— 13-14 ივნისის ტრაგედიამ არა მარტო ვერის გზისა და გვირაბის, არამედ ნებისმიერ მშენებლობაზე სერიოზული პასუხისმგებლობის დაკისრების თემა გააჩინა. საუბარია დამპროექტებლებისა და სამუშაოების მმართველების პასუხისმგებლობაზე...

— ძალიან მარტივი დასადგენია, თუ ვის უნდა პასუხისმგებლობა ამ შემთხვევაში. თუ პროექტს ვნახავთ, იქ კარგად ჩანს, ვინ დააპროექტა, ვინ მოიწონა, ნებართვა ვინ გაცა, სამუშაოები ვინ შეასრულა. ამ მასალების შესწავლისას ვნახავთ, რომ არანაირი გეოლოგიური კვლევა ამ ხეობისა არ ჩატარებულა. 200 კვ. შენობასაც რომ ვაშენებთ, მშენებლობის ადგილის გეოლოგია კარგად უნდა გვქონდეს შესწავლილი. ამ შემთხვევაში მოხდა უზარმაზარ ხეობაში შეჭრა, ტყის ნაწილის ჩამოჭრა, არასაიმედო გრუნტზე გზის გაჭრა... უამრავი სამშენებლო ოპერაცია ჩატარდა ხეობის

გეოლოგიის არცოდნის პირობებში. ამგვარი რამ მშენებლობაში ყოველდღე წარმოუდგენელია.

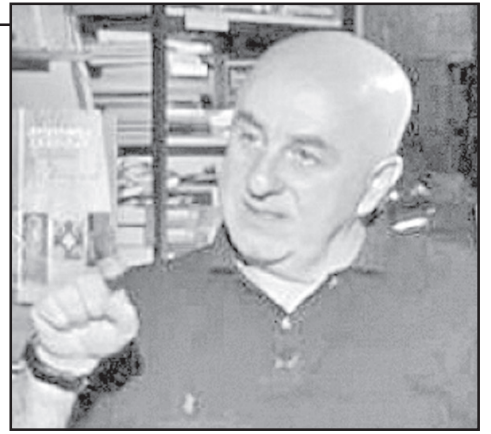
— პრემიერმა კი ბრძანა, რომ, თუ წინა ხელისუფლებამ მშენებლობაში დაუშვა შეცდომები, ჩვენ უნდა გამოვასწოროთ, მაგრამ იქვე დასძინა — „უნდა დაისვას კონკრეტული პირობის პასუხისმგებლობის საკითხი“. ამ თემაზე ურთიერთსაწინააღმდეგო აზრები კი გამოითქმის, მაგრამ ფაქტია, თუ გვინდა მომავალში ავიცილოთ მსგავსი შეცდომები მშენებლობაში, ნებისმიერი ობიექტის მშენებლობაზე პასუხისმგებლობის თემა აქტიურად უნდა იქნეს დასმული. გაქვთ იმის მოლოდინი, რომ ამ საკითხში ხელისუფლება პრინციპულად გამოიჩენს?

— ეს ძალიან პრაგმატული საკითხია. დარწმუნებული ვარ, ხელისუფლებას აქვს სურვილი, რომ მშენებლობის დარგში პრობლემები მოწესრიგდეს. მთავარია, პოლიტიკური ნების საკითხი, ეს უკვე სხვა თემაა. ვიმეორებ, დარწმუნებული ვარ, პრემიერ-მინისტრ ლარიბაშვილს უნდა, ამ სფეროში ბევრი რამ დალაგდეს, მაგრამ როგორ შეძლებენ ამის გაკეთებას, ვნახავთ.

— „მავსტროს“ ეთერში თქვენ ბრძანებთ, რომ არ არსებობს დედაქალაქის განვითარების გენერალური გეგმა, რომელიც ყველა ნორმალურ ქვეყანაში არსებობს, არა აქვს მნიშვნელობა დედაქალაქია, დიდია თუ პატარა. ჩვენთან მსგავსი რამ რატომ არ ხდება?

— ქალაქის განვითარების გეგმა რომ შეიქმნას, შემდეგ მაგ გეგმას ვეღარ გადაუხვევ. ვილატას რომ მოუპირიანება სადმე 30-სართულიანი სახლის ნაშთი, ვეღარ აშენდება. გეგმის არარსებობის პირობებში ქალაქურ მშენებლობებზე ნებართვის გაცემა უფრო მარტივია.

— ცნობილია, რომ მერიას ძალიან ბევრ მშენებლობაზე აქვს გაცემული ლიცენზია.

რამდენად დიდია ალბათობა, რომ მომხდარის შემდეგ, ვიდრე პარლამენტი არ გაამკაცრებს სამშენებლო ბიზნესთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო ბაზას, მერია ან თუნდაც ცენტრალური ხელისუფლება კორექტივებს შეიტანს ხელისუფლების სამშენებლო პოლიტიკაში და შეაჩერებს უკვე გაცემულ ლიცენზიებს მშენებლობაზე?

— მე, როგორც ამ საქმის სპეციალისტი, ვამბობ — ხელისუფლებამ სამშენებლო პოლიტიკაში სერიოზული კორექტივები უნდა შეიტანოს. თუ მშენებლობის უკვე გაცემული ლიცენზიები სერიოზულად არ გადაიხედა, დედაქალაქი უშიშარს აღმოჩნდება. ნაციონალების მმართველობის დროს იმდენი პროექტია დამტკიცებული, ყველა რომ განხორციელდეს, თბილისში დიდ ბაზრობას მივიღებთ.

— უკვე ცნობილია, რომ ტრაგედიამდე ერთი საათით ადრე ჩაიხერგა ხეობა, მაგრამ მომხდარზე რეაგირება არც ერთ სამსახურს არ მოუხდენია. გამოითქმის მოსაზრება, რომ შესაძლებელი იყო პრევენციული ზომების მიღება, ხეობიდან ხალხის ევაკუაცია დაწყება, ახალ გზაზე მოძრაობის შეჩერება. ასლა რომელ სამსახურს ევალება ამგვარ მოვლენებზე სწრაფი და ეფექტური რეაგირება?

— შესაძლოა, ეს იყოს მერიის რაიმე სამსახური, ან შსს-ს სპეციალური ქვედანაყოფი, ან საგანგებო მდგომარეობათა სამსახური. ამას გარემოს დაცვის სამინისტრო ვერ გააკეთებდა, იგი ამ სფეროში პოლიტიკის შემქმნელია და ასეთ მოვლენებზე პრაქტიკულ რეაგირებას ვერ მოახდენდა.

ესაუბრა
კობა ხანდელიანი

სამომავლო გეგმა

როგორი იქნება თბილისის ახალი ზოოპარკი?

თბილისის მერიის ინიციატივით, ზოოპარკი თბილისის ზღვის მიმდებარე ტერიტორიაზე გადავა, — ამის შესახებ თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ ტელეკომპანია „მავსტროს“ გადაცემა „ბიზნესკონტაქტში“ საუბრისას განაცხადა.

მან ასევე ისაუბრა აღნიშნული ინიციატივის ჩამოყალიბების მიზეზებსა და იმ პროექტების განხორციელებაზე, რომლებიც რეკრეაციული ზონების განვითარებასა და გაფართოებას შეუწყობს ხელს.

„მას შემდეგ, რაც თბილისში გმირთა მოედნიდან ვაკე-საბურთალოს მიმართულებით ახალი გზის გაჭრა მოხდა, იქ დაირღვა ეკოლოგიური მდგომარეობა. მდინარე ვერე მოექცა ხიდის ქვეშ, გაიჩნა ხეები და ეკოლოგიური თვალსაზრისით, დამატებითი პრობლემები გაჩნდა. პრობლემები გაუჩნდა ზოოპარკის მობინადრეებსაც. ამიტომ, ჩვენ გვაქვს მონახაზი, რომ ზოოპარკი გადავიტანოთ თბილისის ზღვის მიმდებარე ტერიტორიაზე. ხოლო ზოოპარკის ძველ ტერიტორიაზე დამატებითი რეკ-

რეაციული ზონა შევქმნათ და გავაფართოოთ“, — აღნიშნა თბილისის მერმა და დასძინა, რომ მერიის სურვილია, ზოოპარკისა და მზიურის ტერიტორიის ერთმანეთთან დაკავშირება საფეხმავლო ესტაკადით, როგორც ეს ბევრ განვითარებულ ქვეყანაშია.

„დაირგვება დამატებითი ხეები, რათა ერთიანი სივრცე შეიქმნას და გარდა ამისა, გაკეთდება თანამედროვე ხმაურდამცავი მონოპილობები, რითაც ხელს შეუწყობთ რეკრეაციული ზონების დაცვას, განვითარებასა და გაფართოებას“, — განაცხადა თბილისის მერმა.

თბილისის ზღვის პირას მშენებარე ახალი ზოოპარკის პროექტის ერთ-ერთი სავარაუდო დიზაინი, როგორც ეს ვებ-გვერდ proctorandmatthews.com-ზეა აღნიშნული, ექვს მსხვილ ცხოველთა კოლექტიურ ზონას მოიცავს, რომლებსაც მშენებლობის ცალკეული სტრუქტურა ექნება. საიტის ინფორმაციით, ეს ჯგუფური გარემო გაერთიანებულია საერთო გეოლოგიური მიწის ნიადაგით. თითოეული ზონა აგრეთვე სა-

სიათდება ოთხი ბუნებრივი ელემენტით: წყალი, ჰაერი, მიწა და ცეცხლი — „მსოფლიოს ნედლი ტყეები“ (წყალი), „ველური ევროპა“ (ჰაერი), „აფრიკული საფანა და აზიური ნაბიჯები“ (მიწა) და საბოლოოდ, „ჩრდილოეთ ამერიკა“ (იელოუსტონის პარკი) და „ავსტრალიური ბუჩქები და ფარული მიწა“ (ცეცხლი).

აღნიშნული სავარაუდო დიზაინი ეკუთვნის „Proctor and Matthews“-ის თბილისის ზოოპარკისთვის გამართული საერთაშორისო დიზაინის კონკურსში მიწვეულ წევრებს. თუმცა, საიტზე არ არის მითითებული, ვისი დაკვეთითაა შესრულებული პროექტი.

„პროექტის დიზაინი შექმნილია ისე, რომ მიმზიდველი იყოს საერთაშორისო მუზეუმისთვის და მოიზიდოს მნახველები, რომლებიც შეძლებენ კვლევის ჩატარებას, საუბრების გამართვას და განათლების მიღებას. როდესაც დასრულდება თბილისის ზოოპარკის მშენებლობა, ის იქნება ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ზოოპარკი მსოფლიოში და გახდება წამყვანი ველური ბუნების ატრაქციონი ევრაზიულ კონტინენტზე. ის შეძლებს მოიზიდოს 1.5 მილიონ მნახველზე მეტი წელიწადში.

თბილისის ზოოპარკი გახდება 21-ე საუკუნის ველური ბუნების ატრაქციონი და განუდგება 20-ე საუკუნის დრომორჩეულ ზოოპარკებს. თბილისის ზოოპარკში იქნება უბარიერო გარემო და შეიქმნება უპრეცედენტო თემატური ლანდშაფტები, რომელიც მნახველს მიანიჭებს წარუშლელ შთაბეჭდილებებს და ამასთან შეინარჩუნებს ყველა ჯიშის ბინადრისთვის საჭირო გარემოს.

ექვსგარეშეა ფაქტი, რომ, როდესაც ზოოპარკის მშენებლობა დასრულდება, ის ევროპული სტანდარტების ადგილი გახდება. ოჯახებს შეეძლებათ დარჩენა საშუალოდ ერთი კვირის განმავლობაში. ამისთვის შეიქმნება მრავალი ხის სახლი, თემატური სასტუმროები. სასტუმროები აგრეთვე საჭიროა ზოოლოგიური კონფერენციების დეგვანების მოსაზიდად და გარემოს დაცვაზე ორიენტირებული მეცნიერების ყურადღების მისაპყრობად“, — აღნიშნულია საიტზე.

„ეს იყო გაომსახურებული სიკვდილის ქრონიკა“

ორბანიზაციის „მწვანე ალტერნატივის“ ბიომრავალფეროვნების პროგრამის კოორდინატორი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი ირაკლი მაჭარაშვილი მომხდარ სტიქიას გამოცხადებული სიკვდილის ქრონიკას უწოდებს.

მისი თქმით, ვაკე-საბურთალოს დამაკავშირებელი გზის პროექტის განხორციელება თავის დროზე დიდი შეცდომა იყო. მაჭარაშვილი ამბობს, რომ ეს იყო პოლიტიკური და არა თბილისის საჭიროებიდან გამომდინარე განხორციელებული პროექტი.

„მდინარე ვერეს ადრეც ახასიათებდა ასეთი წყალმოვარდნები, 1960 წელსაც მოხდა ასეთი ტრაგედია, მაშინაც დაიღუპა ცხოველები ზოოპარკში. მაშინ დაინერა, რომ მილში იყო გატარებული მდინარე. ახლა მდინარე უფრო დიდ მილშია გატარებული... თავიდან ბოლომდე ეს იყო პოლიტიკური პროექტი და არა თბილისის საჭიროებებისთვის განხუთვნილი. ეს იყო გაკეთებული პოლიტიკური ოპონენტების ჯიბრზე — ისე ჩქარობდნენ ბოლო მონაკვეთზე, ბეტონის დაგებას ვერ ასწრებდნენ არჩევნებამდე და ასფალტი დააგეს. ამასთან გაიჩნა 400-მდე ხე. მაშინ მოვიტხოვეთ ეკოლოგიური ექსპერტიზა, მაგრამ არ მოგვცეს. ეს პროექტი არც არქიტექტორებთან იყო შეთანხმებული...“ — განაცხადა მაჭარაშვილმა.

„მზიურში“ კიდეც ერთი ცხელი იპოვეს

„მზიურში“ მოხალისეებმა და მშენებლებმა კიდევ ერთი ცხელი იპოვეს. გარდაცვლილი ახალგაზრდა გოგოა. ეს უკვე მესამე ცხედიარია, რომელიც ბოლო 24 საათის განმავლობაში „მზიურში“ იპოვეს, მათგან ერთი ინდირა ზარანდია იყო, მეორე კი — მამუკელი ზურაბ მუხაშვილი.

ოფიციალური ინფორმაციით, ამ დრომდე სტიქიის შედეგად გარდაცვლილად 16 პირი ითვლება. ყველა მათგანი იდენტიფიცირებულია. დაკარგულად ითვლება 7 მოქალაქე. მიმდინარეობს აქტიური რეჟიმში საძიებო სამუშაოები. დაშავებულები გადაყვანილები არიან თბილისის სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებაში, მათი მდგომარეობა სტაბილურია და სიცოცხლის საფრთხე არ ეტყობა. დაშავებულები დღეს უფრო ნაკლებია, წინა დღეებში უფრო მეტი იყო სამედიცინო დაწესებულებისადმი მიმართვიანობა, — განაცხადა ჯანელიძემ.

გამართა მოქალაქე სასაქონლო მფლობელებს

„ძარბაზის“ ახალგაზრდების უმაღლესი მოხალისეობითა და სოლიდარობით შთაგონებულები, აშშ-ის საელჩოს თანამშრომლები გმირთა მოედანზე განმედიოთ სამუშაოებს შეუერთდნენ. გვიყვარხარ, თბილისო!“, — ნათქვამია საელჩოს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში. აშშ-ის საელჩომ 13-14 ივნისის წყალდიდობის მსხვერპლთა პატივსაცემად დროსა დაუშვა.

გამართა მოქალაქე სასაქონლო მფლობელებს

ამის შესახებ თბილისის მერიის კეთილმოწყობის სამსახურის უფროსმა ავთანდილ სულაძემ განაცხადა. მისი ინფორმაციით, სტიქიის ზონებში „მზიურის“ პარკში და ზოოპარკში განმედიოთ სამუშაოები აქტიურად მიმდინარეობს, რის შედეგადაც მოხდება ტერიტორიის დასუფთავება. შესაბამისად, სულაძე ეპიდემიის გავრცელების საფრთხეს გამორიცხავს.

„განმედიოთ სამუშაოები აქტიურად მიმდინარეობს. პრიორიტეტულ მონაკვეთებად დღეს ითვლება „მზიური“ და ზოოპარკი. რაც შეეხება დანარჩენ ნაწილს, ძირითადი მონაკვეთები დასუფთავებულია, ეპიდემიის გავრცელების საფრთხეს მე პირადად უსაფუძვლოდ მივიჩნევ, რადგანაც ჯერ სულს და დღეს გასული რაც სტიქია მოხდა და მაქსიმუმ ორ დღეში მთლიანად მოხდება აღნიშნული ტერიტორიის დასუფთავება და მოწესრიგება, რაც ჩემი აზრით, ეპიდემიის გავრცელებას გამორიცხავს“, — განაცხადა ავთანდილ სულაძემ.

„მდინარე ვერეს გვირგვინი მოქცევა არასწორი იყო“

საპარტეზლო ტექნიკური უნივერსიტეტის, ხიდსაცდელი ცენტრის ხელმძღვანელი თამაზ ცვარიანი თვლის, რომ გადაჭარბებულია საუბარი ვერეს ხეობის ნალექების ალბათობაზე. ცვარიანი fox.ge-სთან საუბრისას აცხადებს, რომ ვერეს ხეობაში მომხდარს კავშირი არ აქვს გზის ახალი ესტაკადის არასწორ მშენებლობასთან. მისივე განცხადებით, ტრაგედია გამოიწვია წყნეთის ტერიტორიაზე ჩამონოლილი მენყრულმა მასამ, რომელმაც მდინარე ვერეს ხეობა ჩაკეტა.

— შეიძლება ქალბატონი ნინოს განცხადება რაღაცა გათვლებს ეფუძნება, მაგრამ სანამ მე თვითონ არ გავაკეთებ დასკვნას, არ შემიძლია, ვამტკიცო, აუცილებელია თუ არა სრული რეკონსტრუქცია. მთავარია ერთი რამ, ყველაფერს სჭირდება მუდმივი მონიტორინგი. ამ ქვეყანაში არ არსებობდა და არც ახლა არსებობს ექსპლუატაციის წესები. იგივე ხიდების მსგავსი გეტყვი, რომ არა მარტო თბილისში, არამედ მთელს საქართველოში გვაქვს ხიდები, რომელთა სარემონტო სამუშაოები საერთოდ არ ჩატარებულა.

— ბატონო თამაზ, იზიარებთ სპეციალისტების განცხადებას, რომ მომხდარს კავშირი არა აქვს გზის ახალი ესტაკადის არასწორ მშენებლობასთან, რა დროსაც არ ყოფილა გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და მშენებლობა დაიწყო მანამდე, ვიდრე შესწავლა დასრულდებოდა?

თამაზ ცვარიანი: მიინდა გითხრა, რომ წყნეთის ტერიტორიაზე ჩამონვა დიდი მენყრული მასა, რომელმაც ჩაკეტა მდინარე ვერეს ხეობა, დაგუბდა წყლის დიდი მასა, რამაც გამოიწვია წყალდიდობა. როგორც მეუბნებიან, დაახლოებით, 600-მეტრიანი გზის მოაკვეთი ჩავიდა ვერეს ხეობაში და ჩაკეტა ხეობა. ტრაგედიის მთავარი გამოწვევა მიზეზი არის მენყრული მასის ჩამონოლი და არა ის, პროექტი სწორი იყო თუ არა. რაც გინდა სწორი პროექტი ყოფილიყო, ასეთი ნაკადის შემთხვევაში ყველაფერს ნალექავდა.

— რამდენად დიდია ტრაგედიის განმეორების ალბათობა?

— ყველაფერი შეიძლება მოხდეს, თუმცა, წინასწარ ძნელია ამის თქმა. ანალოგიური შეიძლება მოხდეს ნებისმიერი მდინარის მასლობლად. როგორც გითხარი, რაც მე ვნახე, ეს არ უკავშირდება ესტაკადას. ყველა უნდა ვიყოთ ყურადღებით, განსაკუთრებით მთავრობა და რაც მთავარია, უნდა ვიყოთ კანონმორჩილები.

— დღესაც ძალიან ბევრი სადავო მშენებლობა მიმდინარეობს. ვჭრით ხეებს, სადაც არ უნდა ვჭრიდეთ, ვაშენებთ იქ, სადაც წესია, მიზანშეწონილი არ არის მშენებლობა და ა.შ. ამ ფაქტმა აჩვენა თუ არა, როდესაც ასეთი მასშტაბური პროექტი მზადდება, აუცილებელია არსებობდეს სპეციალისტების დასკვნა — თუ რა დადებითი და უარყოფითი გავლენა შეიძლება კონკრეტულმა პროექტმა გამოიწვიოს?

— რა თქმა უნდა, და არა მარტო ასეთი მასშტაბური პროექტის შემთხვევაში, არამედ, როდესაც ერთსართულიანი სახლი აშენებ, მაშინაც კი აუცილებელია შესაბამისი დასკვნა. გეოლოგიური და ჰიდროლოგიური სამუშაოებით იწყება ყველაფერი, რაც პროექტის შემაჯავებელი ნაწილია. ამ ყველაფერი შეიძლება ჩატარდეს პროექტის ექსპერტიზა, დადებითი რეკომენდაციის შემდეგ უნდა გაიყოს მშენებლობის ნებართვა. ეს ყველამ უნდა იცოდეს. ვერ ვიტყვი, რომ დღეს ეს ყველაფერი არ ტარდება და ისე მიმდინარეობს მშენებლობა, მაგრამ მეორე საკითხია, რამდენად კვალიფიციურად ტარდება.

— ანუ, თქვენ თვლით, რომ მომხდარს კავშირი არა აქვს ესტაკადის მშენებლობასთან?

— გადაჭრით შემიძლია გითხრა, რომ ესტაკადის ბრალი არაფერი არ არის. თუ ბრალეულობაზეა საუბარი, მაშინ უნდა ითქვას, რომ არასწორი იყო მონაკვეთების მიხედვით მდინარე ვერეს გვირგვინში მოქცევა. თვითონ ესტაკადის მშენებლობის პროექტს არ ვიცი, მაგრამ დაახლოებით ღამის 3 საათიდან ვიმყოფები შემთხვევის ადგილზე, მე რაც ვნახე, შემიძლია გითხრა, რომ რაც არ უნდა კარგად გააზრებული, დათვლილი და საუკეთესო პროექტი ყოფილიყო, წუხანდელ სტიქიას ვერც ერთი პროექტი ვერ გაუძლებდა. ეს იყო მართლაც სტიქიური უბედურება.

— იმისათვის, რომ არ მოხდეს ახალი ტრაგედია, რამდენად აუცილებელია ესტაკადის სრული რეკონსტრუქცია? ნინო ჩხობაძე ამბობს, რომ თავის დროზე ესტაკადის მშენებლობა არასწორად მოხდა და რეკონსტრუქციის აუცილებლობაზე საუბრობს...

— ვერეს ხეობის ნალექების საფრთხეზე გაკეთდა განცხადება, რამდენად სერიოზულია ეს საფრთხე?

— მე მგონია, რომ გადაჭარბებულია ეს შეფასება.

თამაზ ძარბაზი

უნდა შეიქმნას სამთავრობო კომისია

„აპტობანის პროექტი ვერეს ხეობაში არქიტექტურის სამსახურს არ უღიარებია და არ დაუმტკიცებია, რაც თავისთავად არის დანაშაული“, — ამის შესახებ არქიტექტორი, ურბანისტი ლადო ვარდოსანიძე აცხადებს. როგორც მან გადაცემა „რეალურ სივრცეში“ განაცხადა, აუცილებელია, შეიქმნას სახელმწიფო სამთავრობო კომისია, რომელიც მომხდარს შეისწავლის.

„2006 წლის ოქტომბერში, როდესაც იხილებოდა ეს პროექტი, მე და ჩემმა კოლეგამ მივმართეთ პროტესტის წერილით ხელისუფლებას, სადაც პირდაპირ ვწერდით, რომ მდინარის წყლის სარჯი ისეთი შეიძლება ყოფილიყო, რომ გამოეწვია უბედურება. რეაგირება ამ პროტესტს არ მოჰყოლია. აუცილებელია, შეიქმნას სახელმწიფო სამთავრობო კომისია, რომელიც მომხდარს შეისწავლის“, — განაცხადა ვარდოსანიძემ.

ჩუღურატიის რაიონში მენყარი ჩამონვა

ჩუღურატიის რაიონში, ჩეჩელაშვილის ქ. №74 მდებარე საცხოვრებელი სახლის უკან მენყარი ჩამონვა. კრიზისების მართვის საბჭოს ინფორმაციით, მენყარის ჩამონოლის შედეგად დაზიანდა სახლის კედელი და სახურავი, დაზარალებული კედლებიც ადგილზე მობილიზებული იყვნენ საპატრულო პოლიციის, სამაშველო სამსახურისა და დიდუბე-ჩუღურატიის გამგეობის წარმომადგენლები. გარემოს ეროვნული სააგენტოს გეოლოგები სწავლობენ ვითარებას, რის შემდეგაც განხორციელდება შესაბამისი სამუშაოები.

გამართა მოქალაქე ტრანსპორტის მფლობელებს

ავტომობილებს გადაადგილება შეუძლიათ სასტუმრო „აჭარიდან“ სანაპიროს მიმართულებით გმირთა მოედანის ქვეშ არსებული გვირაბის გავლით, მოძრაობა დაშვებულია ასევე თამარ მეფის ხიდიდან სასტუმრო „აჭარის“ — კოსტავას მიმართულებით. ავტომობილებს გადაადგილება შეუძლიათ ფილარმონიიდან გმირთა მოედანზეც.

რაც შეეხება შეზღუდვებს, შეზღუდვები მოქმედებს გმირთა მოედანზე არსებულ ესტაკადაზე. კერძოდ, საავტომობილო მოძრაობა შეზღუდულია მტკვრის მარჯვენა სანაპიროდან ვარაზის ხეზე გადმოშვებულ პანდუსზე. შეზღუდვა ასევე თამარ მეფის ხიდიდან აპოლონოვს პანდუსზე, რომელიც ვარაზის ხეზე გადმოშვებულია ვარაზისხეზე.

როგორც თბილისის მერის მოადგილემ დიმიტრი ქუშიშვილმა განაცხადა, გზის დანარჩენ ნაწილზე, გმირთა მოედანზე არსებულ პანდუსზე შეზღუდვა სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღდგება. რაც შესაძლოა 2 დღის განმავლობაში მოხდეს.

რაპდანიძე ოჯახი სასტუმროსკენ ბინებს არ ტოვებს

წყნეთის ქუჩა №13 კორპუსში მცხოვრები 11 ოჯახი საკუთარი საცხოვრებელი ბინების დატოვებაზე უარს აცხადებს, — ამის შესახებ ნათქვამია სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს განცხადებაში.

„ჩატარდება გეოლოგიური კვლევა და მომზადდება შესაბამისი დასკვნა, რომლის შედეგად უნდა ჩატარდეს ნაპირსამაგრი სამუშაოები წყნეთის ქუჩაზე დამატებითი მინის მასის ჩამოშლის თავიდან აცილების მიზნით. წყნეთის ქუჩა №13 კორპუსში მცხოვრები 11 ოჯახი უარს აცხადებს საკუთარი საცხოვრებელი ბინების დატოვებაზე. ეს ოჯახები საკუთარ თავზე იღებენ პასუხისმგებლობას საკუთარ სიცოცხლესა და უსაფრთხოებაზე“, — ნათქვამია განცხადებაში.

ინტერპრესი

მოსაზრება

გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკის“ ივნისის ნომერში გამოქვეყნებულმა სტატიამ სათაურით „მდიდრებმა ღარიბები აშკარად დაჯაბნეს“ – მიიქცია ჩემი ყურადღება. სტატიის ავტორი, უდავოდ პატივსაცემი ჟურნალისტი ოთარ ხუციშვილი, მისთვის ჩვეული პირდაპირობით წერს საქართველოში შექმნილ სოციალურ დისბალანსზე, რომელიც არასასიამოვნო მუსიკასავით გასდევს ჩვენს დაბეჭდვულ ცხოვრებას.

„ისინი (მდიდრები), მართალია ცოტანი არიან, მთელი საზოგადოების სულ რაღაც 5-7 პროცენტი, მაგრამ მიინც ხომ არიან? ნუ ვიქნებით უმადურები, მათ ის ჩაგვრა და უფლებობაც ეყოფათ, რაც სოციალისტური წყობილების პირობებში გადაიტანეს. არაფერს ვაჭარბებ, კომუნისტებმა მდიდრებს სოციალური თავმოყვარება შეუღალეს. მათ არ შეეძლოთ არათუ ეტრაბახათ თავიანთი ქონებით, არამედ საერთოდ გამოეჩინათ იგი, ამიტომ სულ მალავდნენ და ჩქმალავდნენ...“ – წერს ბატონი ოთარი.

რა გაენწყობა, გუშინდელიც და დღევანდელიც ერთად შეკრულნი, რაღაც უხილავი ძალის და, რაც მთავარია, დღევანდელი პოლიტიკური ელიტის, მათ შორის, ხელისუფლების გასახარად, ვლანდდავთ და ვაგინებთ არცთუ შორეულ წარსულს, რომელსაც გაცილებით წმინდა სულიერება ახლდა, ვიდრე დღევანდელ „თავისუფალ“ და „დემოკრატიულ“ ცხოვრებას.

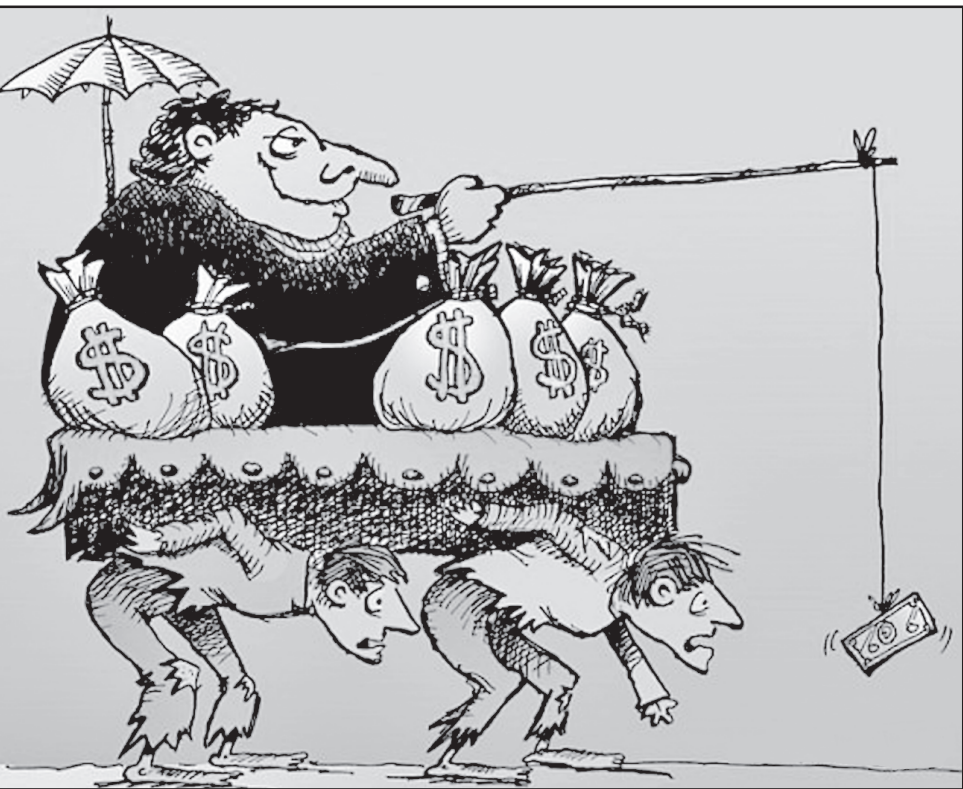
მომავალმა „შემთხვევითმა“ ან „მიზანმიმართულმა“ მკითხველმა, რომ კარგად გაიგოს, რატომ სჯიდა კომუნისტური საზოგადოება ე.წ. მდიდრებს, რომლებიც ოქრო-ვერცხლს მიწაში ფლავდნენ, აუცილებელია, განვმარტოთ თვით კომუნისტური საზოგადოების არსი. მარტივად რომ ვთქვათ, იმ საზოგადოებაში მდიდრები ვერ იქნებოდნენ (თანამედროვე გაგებით), ვინაიდან კერძო საკუთრების, კერძო ბიზნესის და ა.შ. ცნება ნულს უტოლდებოდა. „მდიდარ“ კაცად სწორედ ის ითვლებოდა, ვინც თავისი შრომით, მარჯვენით ქმნიდა სახელმწიფოს დოვლათს. ამ კატეგორიაში შედიოდნენ მეცნიერები, სოფლის მეურნეობის მუშაკები, მონიხავე მალაროელები, მუშენილები, მეტალურგები, მწერლები და ა.შ. მათი „სიმდიდრე“ ცხადია აჭარბებდა ჩვეულებრივი მუშა-სამსახურის და კოლმეურნის შემოსავალს, მაგრამ არც ისე, რომ უაღრესად განსხვავებული, სოციალური უთანაბრობა შეექმნა.

ნაკლებშემოსავლიანს თავში აზრადაც არ მოუვიდოდა, „მდიდარი“ მტრად გაეხადა, პირიქით „მდიდარი“ მეცნიერი, მალაროელი და ა.შ. მისაზრადი იყო, რასაც ვერ ვიტყვი „არტელსიკებზე“, „დელეცებზე“, რომლებიც სახელმწიფოს ყველგან ხარჯზე, თაღლითობით, ქურდობით გახდნენ მილიონერები. ბატონ ოთარს ემახსოვრება ე.წ. „ლიქიორის საქმე“, რომელმაც მთელი საბჭოთა კავშირის მასშტაბით ისეთი კორუფციული ბაფე მოქალაქე, უარესს რომ ვერ იფიქრებდი იმჟამინდელი კაცი. ფალსიფიცირებული ალკოჰოლური სასმელის გაყიდვით შემოსული თანხა იმდენი იყო, რომ მისი ხარჯვა შეუძლებელი გახდა. და რა გააკეთეს ე.წ. ბიზნესმენებმა? ფული დაწვეს – არა ეკრთებულ, არამედ სისტემატურად. რა უნდა ექნა ხელისუფლებას? მათთვის თავზე ხელი გადაესვა და ეთქვა, ყოჩაღი ბიჭები ხართ? ქურდული, თაღლითური გზით მოპოვებული სიმდიდრის პატრონი არ უნდა „დეჩაგრა“?

იატაკევემა, „შავმა“ წარმოებამ გასული საუკუნის 70-იანი წლებიდან მოყოლებული, ისე გაიღდა ფესვი, რომ მანამდე საზოგადოების უდიდესი უმრავლესობისთვის მიუღებელი იატაკევემა მდიდარი უკვე სანატრელ პერსონაჟად გადაიქცა. სხვას ვერაფერს იტყვი, როდესაც ქართული ინტელიგენციის წარმომადგენელი, თუნდაც პარტიული მუშაკი (მალულად) დიდ ბედნიერებად თვლიდა „ქელეცთან“ ურთიერთობას.

სწორედ, იმ მდიდრებმა მოუღეს ბოლო საბჭოთა სისტემას. სწორედ, მათი ძალისხმევით შედეგად მოხდა მანამდე არსებული სულიერი სიმინდის ნაბიღის, მოქრთამება, პატიოსანი შრომის ფესვემ გათვალა. იმ მდიდრებმა გამოწვევით მამინდელი პარტიული აპარატი ალტერ-მიცემობაში. იმჟამინდელი პარტიული, უკვე კორუმპირებული მუშაკების, „დელეცების“ შეილება და შვილიშვილებია დღევანდელი გაუსაძლისი ცხოვრების შემოქმედნი.

მოტყუებით, ავაზაკობით, თაღლითობით მოპოვებულმა ფულმა გზა გაუხსნა პოლიტიკასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში უსწავლელი, თავგები, საკუთარ თავში დაჯერებული ახალგაზრდების თარეშს – მეტადრე შვილებისა და შვილიშვილების, ახლო ნათესავების სახით. ასე, რომ, ბატონო ოთარ, თქვენ რომ გუფლავთკივილით აღნიშნავთ, დღევანდელ მდიდრებთან ქცევაზე, ისინი იმათი ნაშვირნი არიან, ვისაც ის სისტემა „ჩაგრადა“ და, როგორც ჩანს, ვერ დაჩაგრა.

რატომ სულთ მდიდრები სამართლებელი?

საქართველოს დღევანდელი მაგალითი უნიკალური არ არის, მაგრამ ყოფილ საბჭოთა სივრცეში რომ გამორჩეულია, მტკიცება არ სჭირდება, რის შესახებაც წერს ბატონი ოთარი: „დე-ფეტოტი თუ ჩინოვნიკი, მინისტრი თუ პრეზიდენტის ნათესავი შეიძლება ჩადგეს უკანონო ბიზნესში, უოფლოდ და უშრომელად დააგროვოს ცხოვრება-ქონება, „მილიონები, მილიარდები, ააშენოს ოფისები და სასახლეები...“ და დემოკრატიის ყველას, ვისაც ფული არ აქვს; ვისაც არ შეუძლია თაღლითობა, სხვისი გატანვით, სიცოცხლის ხელყოფით, საკუთარი ბედნიერების მოწყობა.

სოციალური უთანაბრობა რომ აშკარად თვალშისაცემია, თბილისის ქუჩებში ხანმოკლე ყოფნითაც დასტურდება. ისედაც ვინო ქუჩები ვებერთელა „ჯიპებითა“ გადატვირთული. ამ, არცთუ დიდ ქალაქში ძვირად ღირებული „ჯიპების“ გამოფენაა. როგორც ჩანს, თანამედროვე ქართველობა არავითარ სხვა ავტომანქანას არ ცნობს, გარდა უზომო „ჯიპისა“. შეძლებულები არა ერის, არამედ რამდენიმეს ყიდულობენ. ნაკლებად შეძლებულები – მიბაძვით და ყიდვის შედეგ ძრავის გაზზე გადაკეთებით.

დღეს „ჯიპი“ სოციალური სტატუსის გამოხატველია და ქართული მეტიწრობიდან გამომდინარე, სულაც არ არის გასაკვირი, რომ ნაკლებფულიანმა ვალი დაიდოს და ისეთ „ჯიპში“ გამოეჭიმოს, როგორც ფულიანი.

გასული საუკუნის სამოციან წლებში თბილისში „ბოლონია“ ლაბადები გამოჩნდა და უცხად გახდა არათუ მოდური, არამედ სატრანსპორტო საცემელიც, თანაც ისეთი, შოვინისთანავე რომ აღუძრავდა პატრონის სურვილს, მიუხედავად ამინდისა, თავმონონებით ჩაეცვა. და იყო ცხელ სექტემბერში „ბოლონია“, „პლაშებით“ თავმოშენეთა „გამოფენა“ რუსთაველის პროსპექტზე.

დღეს „პლაშები“ „ჯიპებმა“ ჩაანაცვლა – უმეტესად ავაზაკური გზით ნაშრომები. დაუფლავით მას „ბლატნიკი“ ნომრები, ანუ სახელი „ჯიპის“ პატრონისა და მივიღებთ გამორჩეულ სოციალურ ფენას, რომელსაც სახელმწიფო არ „ჩაგრავენ“ ან ვერ „ჩაგრავენ“ მამინაც კი, როდესაც მოძრაობის სანინაღმდეგო მიმართულებით მიქრის. დიდი, დიდი პატრულმა თვალთ გააყოლოს. ამის შემხედვარე ახალგაზრდა რას იზამს? უპირველესად, შეეცდება ნებისმიერი გზით „ჯიპის“ ყიდვას და მასთან ერთად „ბლატნიკი“ ნომრის. რით არის ის ნაკლები პარლამენტარ ეკა ბესელიაზე, რომლის „ჯიპს“ პატრონის სახელი ამშვენებს?!

მე და ჩემი მეგობარი ქანკარაში, მთავარ ქუჩაზე მავალ ტრანსპორტში „ჯიპებს“ ვითვლიდით. ერთი საათის განმავლობაში სულ ექვსი დავითვალეთ. და ეს თითქმის 80-მილიონიანი თურქეთის დედაქალაქში. აფსუს, თბილისი, მილიონნახევრანი ქალაქი, სადაც წუთში 10 „ჯიპს“ და მეტს დათვლი.

ახალმა ცხოვრებამ იოლი გზით ნაშრომი ფულის შესაძლებლობა გააჩინა, რამაც თავისთავად ხელი შეუწყო საზოგადოებაში არსებული

მეტიწრობის, „პაკაზუხოზის“ წინა პლანზე წამოწევას. და დავდივართ ასე „ჯიპებით“ და მზად ვართ, უმოწყალოდ გადავუაროთ საღვთს, ჩვენს საბურავებთან მოგორავე „სე-უანს“. ასეთმა, საბურავი რომ „დაგაბიჯოს“, სიგნალსაც ვერ შეხედავ. თუ შეხედავ, ისეთი გაბმულით გიპასუხებს, თავზედს განყველინებს.

სიგნალებით გინება ხომ ისეთივე უნიკალურია, როგორც ჩვენი ცხოვრება. ჩაგქროლებს ავტომანქანა, არ მოგწონება და სიგნალს მიაყოლებ. ისიც ვალში არ დაგრჩება და ისეთი სიგნალით გიპასუხებს, შენი მონონებული. განსაკუთრებული „თავაზიანობით“ ქალები გამორჩევიან, თანაც ისეთი, ვერც ერთ სხვა ქვეყანაში რომ ვერ შეხვდებით. აქ მარტო სიგნალს არ ჯერდებიან. მას ხმაბალალი „დედის ტრიკი“ ახლავს თან. უნახავმა რა ნახაო – ისეა ჩვენი საქმე.

ახლა ვნახოთ, რა ვითარებაა თითქმის ჩვენს მეზობელ ირანში. 15-მილიონიანი თეირანი სავსეა ავტომანქანებით. ძირითადად, ადგილობრივი წარმოების. თეირანისა და სხვა ქალაქების მალაზიების ვიტრინებში თავს იწონებენ იაპონური, ამერიკული, ევროპული ავტომანქანების უახლესი მოდელები, მაგრამ ქალაქებში ადგილობრივი წარმოების ავტომანქანების სიჭარბეა.

ფული არ აქვთ, ვერ იტყვი. როდესაც მიწიმაღური პენსიის რაოდენობა 450 დოლარის ეკვივალენტია და ის დამსახურების მიხედვით იზრდება, ზოგ შემთხვევაში, სამხედრო გენერლებთან მიმართებაში, 8000 დოლარამდე. ირანის მალაზიების ვიტრინებში თვალს მოგჭრით მსოფლიოს ცნობილი კულტურების ნახელავი კოსტიუმები, მასსაცემლები, პალსტრუები, „ბაბოჩები“, პერანგები, მაგრამ ქუჩაში ამას ვერ შეხვდებით. ხალხი შემოსილია სუფთა, თავშეკავებული სამოსით, ყოველგვარი გამოწვევის გარეშე. მამ რაშია საქმე, სად არის „პაკაზუხოზა“?

ირანის საზოგადოების უდიდეს უმრავლესობას ასეთი ავადმყოფობა არ სჭირს. ნებისმიერი ირანელი ცდილობს იყოს ისეთი, როგორც ირანელი თეთრი ყვავილი. ყველაფერ ამას ხელისუფლება, რელიგია არეგულირებს.

ირანი ის სახელმწიფოა, სადაც რელიგია და ხელისუფლება ერთმანეთზეა გადაჭრილი, ერთმანეთით სულდგმულობს. სულ ახლახან ირანელი ყმაწვილებმა ახალთახალი სპორტული „პორშები“ შეიძინეს და ღამლაობით თეირანის ფართო ქუჩებში რბოლებს აწყობდნენ. ქვეყნის მეთაურის აიათოლა ხამენის განკარგულებით, მათ მანქანები ჩამოერთვათ – მძინარე თეირანელთათვის დისკომფორტის თავიდან აშორების მოტივით, მაგრამ მეთაურის მოქმედებაში მთავარი იყო ის, რომ დაცულიყო საზოგადოების თანაფარდობის პრინციპი.

ირანში მილიონერ-მილიარდერს ვინ მოთვლის. მათი რაოდენობა ცოტათი თუ ჩამოუვარდება საქართველოს მოსახლეობის რაოდენო-

ბას. იქ, არც სიმდიდრე იკრძალება და არც ბიზნესი, მაგრამ სახელმწიფო შეგონება ისეთია, მილიარდერს რომ ჩვეულებრივი ირანელისგან ვერ გამოარჩევ. და რახან ასეა, არც ფართო მასებს აქვთ სიძულვილი მდიდარი ადამიანების მიმართ. ირანელ მდიდართა საქველმოქმედო საქმეთა ჩამოთვლა ხომ შორს წავიყვანს.

დიან! საქართველოში არ უყვართ მდიდრები. არც სხვებზე უყვართ, მაგრამ ჩვენთან განსაკუთრებით და ამის ობიექტური საფუძველიც არსებობს – ისედაც მშვიერი მოსახლეობის მონური ექსპლუატაცია და ღლეტა. დაუსაქმებელი მუშახელის ქვეყანაში, ბიზნესმენი რომ კაპიკად დაგასაქმებს და არანორმირებული სამუშაო საათებით მონურ პირობებს შემოგთავაზებს, წესადაა ქვეული. არ გინდა და ნადი. შენი შემცველი „შავი“ მუშა უცხაბთ მოიძებნება. ვინ არის პატივყარილი მუშა-მოსამსახურის დამცველი? არც არავინ! პროფკავშირები სასაცილო დონეზეა.

სახელმწიფო? იგი განზეა ყოველივე აღნიშნულისგან. კანონმდებლობაც ისეთია, დამსაქმებელი დასაქმებულს რომ ყოველმხრივ იხმარს – დაუნდობლად, გამეტებით. უდავოდ იბაძება კითხვა – სადამდე შეიძლება გაგრძელდეს მდიდართა ანცობა? უსასრულოდ, ვიდრე ყველა ერთად არ დავიქცევით.

ე. წ. მდიდრებმა იოლად გაიკვალეს გზა ხელისუფლებაში მყოფი მალაღობალი მოხელეებისკენ და ისეთ საქმეებს აკვარახჭინებენ, საბჭოთა პერიოდის „არტელსიკებს“ მიუქარავთ. თვალის შეავლეთ ვარაზის ხევეში აშენებულ რესტორანს, სპორტის სასახლის წინა მოედანზე წამოჭიმულ უამრავ ნაგებობას, თბილისის ცენტრში გაჩეხილ ხეებს და შიგ ჩადგმულ საცხოვრებელ სახლებს. რომელი ერთი ჩამოვთვალო? ამის შემხედვარე, გულახდილად მითხარით, რა ჰქვია ამას? სად არის ხელისუფლება ან მერია? სად არის საზოგადოება? რატომ ვდუმვართ? რატომ ვხუჭავთ თვალს? განა დამაშავე არ არის მთავრობის მოხელე, რომელმაც ტროტუარზე მშენებლობის ნებართვა გასცა? მაგრამ გაცილებით დიდი დამაშავე ის ბიზნესმენია, ვინც ასეთ ადგილას შენობის ჩადგმა გადაწყვიტა.

აი, თავის დროზე კომუნისტებს რომ მართლაც მაგრად „დაეჩაგრათ“ „არტელსიკი“, მისი შთამომავალი შეურაცხყოფას აღარ მოგვაყენებდა. შეურაცხყოფა მარტო ცოცხის გარეჭობა არ არის. შეურაცხყოფაა, როდესაც შენს საკუთარ სახლს თბილისს თავზე დაადგამ, ვაკის პარკში ორ საელჩოს შორის საკუთარ სახლს წამოჭიმავ, საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობას ოფისად გაიხდი და ა.შ.

დღევანდელი ქართული ბიზნესი ისეა დაშორებული სიმინდისგან, როგორც დედამიწა მარსიდან. ეს ის ბიზნესია, პატარა კონტინენტით, შემწვარ კარტოფილს თითქმის 2 ლარად რომ ჰყიდის (სუპერმარკეტში „გულდელი“), სხვა კერძებზე რომ არაფერი ვთქვათ. ეს ის ბიზნესია, რომელიც, თუ კარგად არ შეაოწმე, დაობებულ ლავაშს შემოგთავაზებს. ეს ის ბიზნესია, ვადაგასულ წამალს რომ შემოგტენის. ეს ის ბიზნესია, ბენზინს რომ ევროპულ ფასებზე მეტ ფასად მოგყიდის. ეს ის ბიზნესია, ივნისში ალუჩას რომ 8 ლარად გთავაზობს, ვაშლატამასაც იგივე ფასად, ერთ კონა ტარხუნას – 50 თეთრად.

ეს ის ბიზნესია, რომელსაც წილში ჩამდგარი ხელისუფლება თავგამოდებით იცავს. იცავს თავისი პატრულით, პოლიციით. იტყვი რამეს უკმაყოფილოს და ჯან-ღონით სახე პოლიციელი, როგორც არაობას, ჭიალთს ისე შემოხედავს. არ არის ქართული ბიზნესი, ქართველი ბიზნესმენი, თუნდაც ისეთი გულსხმიერი საზოგადო საქმისთვის, როგორც რუსი მილიარდერები, უსმანოვის, პოტანინის, სხვათა მსგავსნი. მათი ქველმოქმედება და საკუთარი ხალხისადმი პატივისცემა ცნობილია არა რუსეთში, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. ქართული ბიზნესი ვერაფრით გაუტოლდება რუსულს ვერც შემოსავლებით და ვერც ქველმოქმედებით. ეს ის ბიზნესია, რომელიც ხალხის ყველფით სულდგმულობს და არ გასაკვირია, რომ ის ხალხს ძულდეს.

დღევანდელი ბავშვის, ხვალისდელი ხალხის და ქვეყნის უმთავრესი ჩამორჩენილობა სწორედ უკუღმართ აღზრდაშია. ალუზრდელი, გაუნათლებელი თაობა ვერ შექმნის ისეთ ქვეყანას, სადაც ცოტა რამ მანაც იქნება სულიერი. რასაც შექმნის (შექმნა კიდევ) ფულით ტრფალია. და ამ პროცესში პატიოსნების ნაცვლად თაღლითობა და ქურდობა ზეიმს.

**კამელატი
ჭიპაშვილი,
პოლილოგი.**

გაყალბებული ისტორია გადაჩინილი მხარე: თურქე, მიქოიანმა გმირულად ჩაუშვა სტალინის ანტირუსულ-ოსური აპი ზრახვები

არ ვიცი, რჩევისამებრ ხელახლა ჩავიდა თუ არა სიმონ ტაკოევი სტალინთან (ალბათ, არა, რადგან აშკარა იყო, რომ საქმეს აღარაფერი ეშველებოდა), ის კი ნაღვლია, რომ ორი ოსეთის გაერთიანების საკითხი დიდი ხნით – 1990-იან წლებამდე მოიხსნა დღის წესრიგიდან, ოღონდ, გაერთიანების მოთხოვნას უკვე სხვა სარჩელი დაედო. ოსეთიდან ცენტრში (მოსკოვში) გაგზავნილი წერილები, რომელთა ავტორები ყალბ ბრალდებას უყენებდნენ ქართველ ხალხს, უღვთოდ ამახინჯებდნენ ქართველი და ოსი ხალხების ურთიერთობის ისტორიას, ცდილობდნენ დაერწმუნებინათ ზემდგომი პარტიული და საბჭოთა ინსტანციები, რომ სამხრეთელი ოსები იმყოფებოდნენ „აუტანელ მდგომარეობაში, რომელიც მათ ქართველმა ხალხმა შეუქმნა და მოითხოვდნენ სამხრეთი და ჩრდილოეთი ოსეთის ავტონომიების გაერთიანებას რუსეთის სფს რესპუბლიკაში.

1960-იან წლებში ოსი ინტელიგენციის ერთმა ნაწილმა აშკარა ანტიქართული კამპანია გააჩაღა, მოსკოვში საშინელი წერილები იგზავნებოდა. 1983 წ. 10 მაისს კი სკკპ ცკ-ის გენერალური მდივნის ი. ანდროპოვის სახელზე გაიგზავნა საჩივარი, რომელიც შეიცავდა გაუკუღმართებულ, ტენდენციურ, პრიმიტიულად შედგენილ ისტორიულ ნაწილს. ავტორები ზოოლოგიურ სიძულვილს ამჟღავნებდნენ ქართველი ხალხის მიმართ, ყოველივე იმის მიმართ, რაც წმიდათაგანს და ქართველი და ოსი ხალხების ურთიერთობაში. ამრიგად, „ორი ოსეთის“ რსფსრ-ს შემადგენლობაში გაერთიანების საკითხი გარკვეულმა ძალებმა 1983 წელს (იქნებ ადრეც) კვლავ დააყენეს მოსკოვის წინაშე.

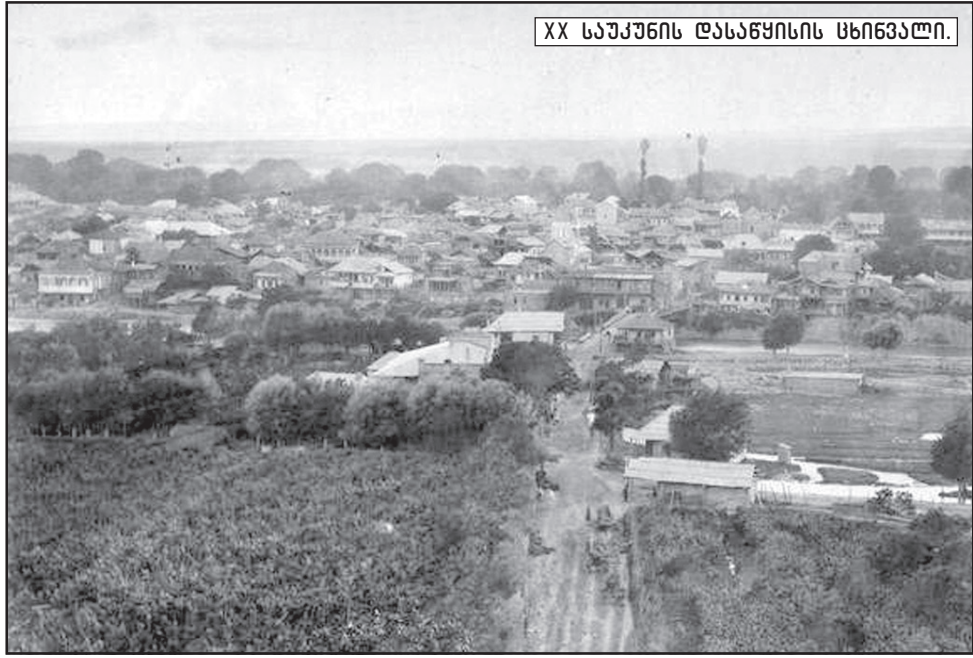
საქართველოზე შემოტევა განსაკუთრებით მას შემდეგ გამწვავდა, რაც სეპარატისტებმა, რუსეთის დაუფარავი ხელშეწყობით, საქართველოს იურისდიქციიდან დროებით გასვლა და დეფაქტო „სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის“ შექმნა შეძლეს, 2008 წელს კი რუსეთმა „დამოუკიდებელი რესპუბლიკა“ ცნო და მასთან სხვადასხვა სახელმწიფოებრივი დონის ხელშეკრულებები დადო.

ახლა კვლავ „იზვესტია რუს“ მიყვებით. მოყვანილი მიმონერებიდან მართლაც შეიძლება, ვივარაუდოთ, რომ სანამ მიქოიანი ტელეგრამას გაუგზავნიდა, გენერალურ მდივანსა და ორჯონიძეს შორის გაერთიანებული ოსეთის საქართველოსთვის გადაცემას გეგმა ფართოდ განიხილებოდაც სტალინის ავტორი სვამს რიტორიკულ კითხვას: – და მაინც რატომ ჩავარდა ეს გეგმა?!

ამრიგად უმერეკოვი, რომელმაც არ იცის (ან იცის, მაგრამ თვალს ხუჭავს) ის პერიპეტეიები, რომელთა შესახებაც ზემოთ ვილაპარაკეთ და მხოლოდ მის მიერ წარმოდგენილი მიმონერის საფუძველზე აკეთებს ყალბ დასკვნებს, დარწმუნებულია, რომ სტალინმა და ორჯონიძემ წინასწარ დაგეგმეს ჩრდილოეთი ოსეთის საქართველოსთვის გადაცემა.

როგორც მკითხველი დარწმუნდა, ეს ასე არ იყო. ინიციატივა სწორედ ჩრდილოეთი ოსეთიდან მოდიოდა. რა თქმა უნდა, არა „საქართველოს სიყვარულის“ გამო, არამედ იმიტომ, რომ ეს იყო ერთადერთი გზა, რომლითაც სამხრეთი ოსეთის შეერთება შეიძლებოდა.

მათ კარგად იცოდნენ, რომ სხვაგვარად საქართველო არამც და არამც არ დათანხმდებოდა თავისი ტერიტორიის (ცხინვალის რეგიონის, რომელიც პირდაპირ მოძალადურად გარდაიქმნა სამხრეთი ოსეთის ავტონომიურ ოლქად) რსფსრ-თვის გადაცემას.

XX საუკუნის დასაწყისის სხინვალის.

შემდეგ მოდის საერთოდ რუსი ჟურნალისტებისთვის დამახასიათებელი „წიაღსვლები“: ჩემთან იყვნენ ტაკოევი და სხვა ოსები, სწერს სტალინი მიქოიანს, თითქოს ისინი ეხვეწებოდნენ და თანხმებულიყო ჩრდილოეთი და სამხრეთი ოსეთის გაერთიანებაზე საქართველოს შემადგენლობაში... შემდეგ კი გამოჩნდა ჩრდილოეთი კავკასიის სამხარეო კომიტეტის გადაწყვეტილება, სადაც ოსეთის გაერთიანების პირობად დაყენებული იყო მისი შესვლა რსფსრ-ს შემადგენლობაში და ორჯონიძე გაღიზიანებულია, „უფრო უმაქნისი და განუხორციელებადი გადაწყვეტილების მოფიქრება ძნელიაო. ამის შემდეგ გაერთიანების იდეის გეგმა „მაუღქვეშ“ ამოღესო“...

ოსები „თითქოს“ კი არა, ნამდვილად ეხვეწებოდნენ, თანაც ყელგამოწვდილი, საქართველოს შემადგენლობაში გაერთიანებაზე თანხმობას, მკითხველი უკვე დარწმუნდა ამაში დოკუმენტებით, ახლა მეორე.

ორჯონიძეს ჩემგან „პირის მოწმენდა“ ვერას არგებს, იმდენი ცოდვა აქვს ჩადენილი თავისი სამშობლოს და ხალხის წინაშე, მაგრამ ის, რომ ამჯერად სწორად იყო „გაღიზიანებული“, ვერ დამალავს. ან რატომ არ უნდა გაღიზიანებულიყო? ჯერ ქართული მხარის უკითხავად წამოიჭრა ჩრდილოეთ ოსეთთან ცხინვალის რეგიონის (ხელოვნური სამხრეთი ოსეთის ავტონომიური ოლქის) გაერთიანების საკითხი საქართველოს შემადგენლობაში შესვლით. საქართველო დიდი მსჯელობისა და ორჯონიძის შემდეგ დათანხმდა, მერე, როცა სტალინმა, ვითარების ანალიზისა და შეჯერების შემდეგ, უარყო ეს გეგმა და ჩრდილოეთი კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა მიიღო სრულიად სანაღმდეგო გადაწყვეტილება – ჩრდილოეთი და სამხრეთი ოსეთის ავტონომიური ოლქების ავტონომიურ რესპუბლიკად გარდაქმნა მისი რსფსრ-ს შემადგენლობაში შეყვანით, ბუნებრივია, ორჯონიძე ამას „ყოვლად უფარგისსა და განუხორციელებელს“ დაარქმევდა! საერთოდ კი ვინ კითხავდა ან მიქოიანს ან მის ჩრდილოეთი კავკასიის სამხარეო კომიტეტს, გადაეწყვიტა საქართველოსთვის ორგანული ნაწილის ჩამოჭრა და რუსეთისთვის გადაცემა?

აქ საინტერესოა სერგო მიქოიანის კომენტარი: „ვფიქრობ, სტალინს მაინც ჰქონდა შემორჩენილი ქართული ნაციონალიზმი, თუმცა, თვითონ თავს ყოველნაირად რუსად წარმოაჩენდა, გულში ის, რა თქმა უნდა, თვლიდა, რომ კავკასიის ყველა რესპუბლიკას შორის საქართველო ტერიტორიით ყველაზე მსხვილი უნდა ყოფილიყო, რაც მან გააკეთა კიდევ“.

სტალინის „ქართულ ნაციონალიზმზე“ რა მოგახსენოთ, აი, მის მიერ „კავკასიაში ტერიტორიულად ყველაზე მსხვილ რესპუბლიკად საქართველოს გადაქცევა კი მთლიანად სერგო ანასტასიევიჩის სინდისზე იყო. მის „უწყინარ“ შენიშვნაში დასახელებული არ არის საქართველოსთვის „სტალინის მიერ შემატებული“ ტერიტორიები, მაგრამ უნდა ვივარაუდოთ, რომ იგი, ალბათ, გულისხმობს აფხაზეთს, „სამხრეთ ოსეთს“, სამცხე-ჯავახეთს, აჭარას.

ეს სწორედ ის შემთხვევაა, რომ იტყვიან, „ემბე პირით პური როგორ უნდა ჭამო“, მაგრამ მოულოდნელი არ არის: ბატონი სერგო მიქოიანი ზუსტად ისე მსჯელობს, როგორც ორგანიზაცია „ჯავახქის“ ვინმე უბირი წევრი.

ალბათ, სწორედ სამართიანობის აღდგენას და „საქართველოს მცირე იმპერიისთვის“ (აკად. ა. სახაროვი) ამ „არმად შემატებულის“ ჩამოჭრას ითვალისწინებდა ტერიტორიის 20 პროცენტის წართმევი XXI საუკუნის რუსეთი.

სერგო მიქოიანის ეს გამოსვლა იმდენად თვალში საცემი და გულისამრევი იძულებულია აღიაროს: „მაგრამ კავკასიის ეთნოპოლიტიკური ისტორიის ექსპერტები ეჭვობენ, თითქოს ქართველებს სტალინსა და ორჯონიძეს სურდათ თავისი „მცირე სამშობლოსათვის“ ტერიტორიული „საჩუქარი“ მიერთებიათ, ხოლო სომეხი მიქოიანი ამის წინააღმდეგი იყო. უფრო სავარაუდოა, რომ სხვისთვის იმდროს უმნიშვნელოვანესი საკითხი იყო ავტონომიების გაერთიანება, ვიდრე ის, თუ რომელ რესპუბლიკაში შევიდოდნენ“.

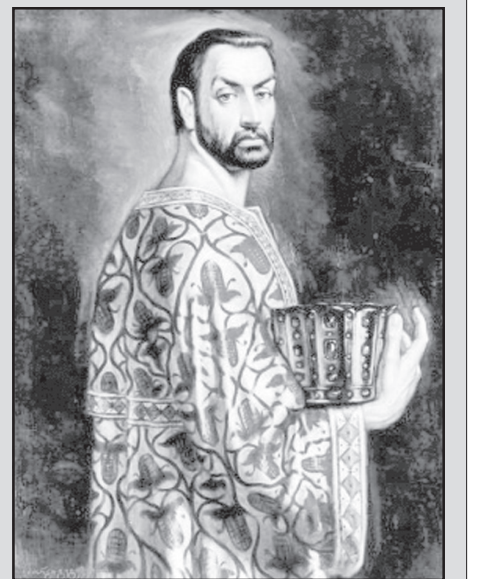
დაიხს, ასე გახლდათ! ჰოდა, ჟურნალისტ ეგვენი უმერეკოვის მთელი ეს დოკუმენტური ინოობა-ბინილი და ისტორიკოს სერგი მიქოიანის ქართველთა მოძულეობითი წიაღსვლები სულ ამო და ფუჭი იყო, მაგრამ მათ თავისი საქმე გააკეთეს: რუს (და ოს) მკითხველს კიდევ ერთი სატყუარა გადაუდგენს არასწორი და არაჯანსაღი განსჯისთვის (კავკასიის ეთნოპოლიტიკური ისტორიის ექსპერტთა მართებულობის დასკვნა ისეა მიჩქმალული, ისე სხვათა შორის არის ჩართული, რომ ბევრმა შეიძლება ვერც გაუხვას ხაზი).

9 წლის წინანდელი ეს სტატია ტიპური და გამორჩეულია იმ „დოკუმენტური მასალებით“ გაჯერებულ პუბლიკაციათა შორის, რომლებიც უხვად იბეჭდებოდა და იბეჭდებოდა და ხელს უწყობდა (და უწყობს) საქართველოს მიმართ უსამართლობის ხანძრის აგიზგიზებას. ამიტომაც გავიხსენე იგი ასე ვრცლად.

ალეკო ასლანიშვილი

იცი თუ არა, რომ...

- ამიერკავკასიაში ფსიქოლოგის მეცნიერებათა პირველი დოქტორი ქალთა შორის ფატი ხუნდაძე იყო. სადოქტორო დისერტაცია მან 40 წლის ასაკში, 1935 წელს დაიცვა.
- აშშ-ში მელაშვილს თურქეთის გურჯთა ილია ჭავჭავაძეს ეძახდნენ.
- სტამბოლში, ფერიქოიუბანში კათოლიკური მონასტერი დგას. მონასტერი ღვთისმშობლის სახელობისაა და მისი დამფუძნებელია ახალციხეში დაბადებული კათოლიკე მღვდელი პეტრე ხარისჭირაშვილი.
- ეგვიპტის ხარაძის სახელს უკავშირდება საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობსერვატორიის დაარსება.
- ზაქარია ჭიჭინაძე აჭარის მუსლიმ მოსახლეობას არაბულ ლოცვებს ქართულად უბეჭდავდა. ამას იმისთვის აკეთებდა, რომ ქართველებს თავიანთი ენა და ეროვნება არ დაეჩინებოდათ.
- აკაკი ჭანტურია იყო პირველი ქართველი, რომელმაც მსოფლიოს გარშემო იმოგზაურა.
- 1882 წლის 23 აგვისტოს გრიგოლ ორბელიანი ანასტასია ჩერქეზიშვილს სწერდა: „წინა ეკატერინა მენგრელიისა გარდაიცვალა გორდას 13 აგვისტოს. ჩემო ტასო, ბნელდება საქართველო!“
- 1277 წელს ეგვიპტის სულთანის წინააღმდეგ ბრძოლაში, მონღოლთა ყანის ლაშქარში დემეტრე თავდადებულის მეთაურობით მებრძოლი 3 000 ქართველიდან ოთხიოდე გადაურჩა სიკვდილს.

- მეფე დემეტრე თავდადებულს სამი ცოლი და ცხრა შვილი ჰყავდა: ტრაპიზონის კეისრის ასული, რომლისგანაც ხუთი შვილი შეეძინა, მონღოლი ქალი, რომელმაც სამი შვილი გაუჩინა და ბექა ჯავახის ასული ნათელა – გიორგი ბრწყინვალის დედა.
- იცი თუ არა, რომ მეფე დემეტრე თავდადებულს ჩვევად ჰქონდა – ლამლამობით სასახლიდან ჩუმად გადიოდა ფულიანი ქისებით და ხალხში მოწყალებას არიგებდა.
- დემეტრე თავდადებულის ერთადერთი პორტრეტი დავით გარეჯის მონასტერშია დაცული.
- შემონახულია ცნობა, რომ ეკატერინე ჭავჭავაძეს დავით დადიანთან ჯვრისწერისას ქაშვეთის ეკლესიაში გული წაუფიდა.
- „საქართველოს პირველი კაცი“ – ასე უწოდებდნენ თანამედროვენი ალექსანდრე ჭავჭავაძეს.
- ილია ჭავჭავაძე ოლღა გურამიშვილს სიყვარულით „კუკულუშკის“ ეძახდა.

წყარო: „tatatuli.wordpress.com“

© მუსაბაი ფასები

რატომ გაქვირდა ინვესტიის საფასური საქართველოში?

„სრულიად თვითნებურად გამოვირჩია ინტერნეტი და ტელევიზია „კავკასუსმა“, იძულებული გახვდით ტელევიზიის პაკეტი შემემცირებინა; „სილქნეტმა“ მომსახურების გადასახადი გააძვირა და ჩემგან დამოუკიდებლად და დაუკითხავად, რატომღაც ჩათვალეს, რომ გაძვირებულ პაკეტზე გადავეყვანე. კარგი იქნებოდა ჩემთვის ეკითხათ, იქნებ საერთოდ ვაუქმებდი ინტერნეტს“, — ასე აფასებენ მომხმარებლები „კავკასუს ონლაინისა“ და „სილქნეტის“ მხრიდან ინტერნეტ პაკეტებზე ფასების ზრდას.

„კავკასუს ონლაინის“ მომხმარებლის ლალი აბაშიძის აზრით, კომპანია ფასების ზრდასთან დაკავშირებით თვითნებურად იქცევა, რაც მასშიც და სხვა მომხმარებლებშიც პროტესტს იწვევს. „რამდენიმე თვის წინათ, კომპანია „კავკასუს ონლაინმა“ ხარისხის გაუმჯობესების მოტივით, თვითნებურად გაგვიძვირა ტელევიზიისა და ინტერნეტის ერთობლივი პაკეტის ღირებულება. ჩემთვის არავის უკითხავს, მინდოდა თუ არა უკეთესი სიჩქარის ინტერნეტი და ისიც საკითხავია, რეალურად, მართლა გაუმჯობესდა თუ არა მომსახურების ხარისხი. ცოტა ხნის წინათ კი კომპანიამ პაკეტის ღირებულება ისევ გააძვირა, ამჯერად, ლარის გაუფასურების გამო. იძულებული გახვდით ხარჯები შეგვემცირებინა. უცხოური არხები გავფიქრეთ და მხოლოდ ქართული არხები დავტოვეთ“, — გვითხრა ლალი აბაშიძემ.

ბოლო სამი თვის განმავლობაში „კავკასუსმა“ და „სილქნეტმა“ ფასები რამდენჯერმე გაზარდეს. ამჟამად არსებული ტარიფებით, ოპტიკური ინტერნეტი „კავკასუსში“ ღირს: 10 მბ/წმ — თვეში 27 ლარი, 30 მბ/წმ — 37 ლარი, 50 მბ/წმ — 50 ლარი, 100 მბ/წმ — 100 ლარი, ხოლო „სილქნეტში“: 10 მბ/წმ — 26 ლარი, 35 მბ/წმ — 40 ლარი, 50 მბ/წმ — 50 ლარი და 100 მბ/წმ — 100 ლარი.

კომპანია „სილქნეტში“ არსებულ ფასებს ადეკვატურს უწოდებენ და მატებას ასე ხსნიან: „2-3 წლის წინათ, თუ ყველაზე მოთხოვნადი სიჩქარე 1 მბ იყო, დღეს მომხმარებელი ითხოვს 20 მბ/წმ. მომხმარებელთა მზარდი მოთხოვნა რათა დააკმაყოფილონ, ოპერატორები, რომელთაც „შემოაქვთ“ ინტერნეტი, ხარჯებს ზრდიან, რათა მეტი რესურსი და სიმძლავრე შეიძინონ, ახორციელებენ ინვესტიციებს დაკაბელების და ქსელში გადანაწილების კუთხით. ამიტომაც 2015 წელი პროგნოზირდება ფასის კორექტირებით დაიწყეს, რაც, ერთი მხრივ, ლარის დევალაციითაც იყო გამოწვეული, რადგან ინვესტიციები და საოპერაციო ხარჯები, სწორედ რომ უცხოურ ვალუტაში აქვთ განსაზღვრული კომპანიებს. რეგიონის ქვეყნებს შორის საქართველოში ინტერნეტის ფასი არც მაღალია და არც დაბალი. იმ ხარჯების ადეკვატურია, რაც პროგნოზირდება აქვთ. თანაც, ვიქსირებული ქსელის მომხმარებელი ითხოვს ინტერნეტით შეუზღუდავად სარგებლობას 24 საათის განმავლობაში“.

რაც შეეხება მოქალაქეების განცხადებას, რომ ისინი ფასების ზრდის გამო იძულებულნი არიან ტელევიზია გათიშონ, ამასთან დაკავშირებით კომპანიაში აღნიშნავენ, რომ „სილქნეტის“ პაკეტები იძლევა ოჯახის ბიუჯეტზე მორგებული სატარიფო სქემის, პაკეტის შეცვლის, მისაღებ სიჩქარეზე გადასვლის არჩევანის საშუალებას. კომპანია „კავკასუს ონლაინში“ ფასების ზრდის მიზეზად საერთაშორისო ბაზარზე და საქართველოში

შექმნილ ეკონომიკურ მდგომარეობას ასახელებენ. „კავკასუს ონლაინის“ სატელეკომუნიკაციო მომსახურების ახალი ტარიფები 23 მარტიდან შევიდა ძალაში, ხოლო არსებულ მომხმარებლებს პაკეტები მომავალი ერთი თვის განმავლობაში შეეცვლებათ ახალი სატარიფო სისტემის მიხედვით, ამის შესახებ თითოეულ მათგანს ინდივიდუალური შეტყობინება უკვე გაეგზავნა. საერთაშორისო ბაზარზე და საქართველოში შექმნილი ეკონომიკური მდგომარეობის გამო, აუცილებელი გახდა მცირედ დაგვეკორექტირებინა ტარიფები, თუმცა, შექმნილ ვითარებაში მაქსიმალურად შევეცადეთ, ფასების ცვლილება რაც შეიძლება ნაკლებად მტკივნეული ყოფილიყო მომხმარებლისთვის“, — აცხადებენ კომპანიაში.

„ახალგაზრდა ფინანსისტა და ბიზნესმენთა ასოციაციაში“ მიიჩნევენ, რომ ამ ორი კომპანიის მხრიდან დაწესებული ინტერნეტ-ფასები მაღალია, ხოლო ფასების ზრდასთან დაკავშირებით კომპანიების განცხადებები

„საქართველოში არსებული ფასები რეგიონის უმაღლესი დონის ფასებთან შედარებით მაღალია“

ბუნდოვანია, რადგან ორივეს მოგება გაიზარდა. „ბოლო 1 წლის განმავლობაში ამ ორმა პროვაიდერმა ფასები ერთმანეთის მიყოლებით გაზარდა. პირველ ეტაპზე ფასების ზრდის დროს, ორივე კომპანიამ ფასების ზრდის მიზეზად დაასახელა მომხმარებლის სურვილი ინტერნეტის სიჩქარის ზრდასთან დაკავშირებით, რამაც შესაბამისად გამოიწვია ფასების ზრდა. თუ კომპანია რეალურად მომხმარებლის ინტერესიდან გამოდიოდა, მაშინ მათ უნდა გაეთვალისწინებინათ მომხმარებლის მოთხოვნა, რომელიც ფასების ზრდასთან ერთად განადა და უნდა მიეცათ საშუალება მოქალაქეებისთვის, რომ არსებული ტარიფით და დაბალი სიჩქარით ესარგებლათ. ეს ორი კომპანია ფასების ზრდის მიზეზად საერთაშორისო ბაზარზე არსებულ და საქართველოში შექმნილ ეკონომიკურ მდგომარეობას ასახელებს. ეს არის საკმაოდ ბუნდოვანი განცხადება, რადგან „კავკასუს ონლაინის“

2014 წელს 2013 წელთან შედარებით შესყიდულ ინტერნეტზე ხარჯები შეუმცირდა 5 მილიონი ლარით. „სილქნეტის“ ხარჯებს რაც შეეხება, მან იყიდა უფრო მეტი ინტერნეტი 2014 წელს, 2013 წელთან შედარებით, თუმცა, ბოლო 6 თვის მონაცემებით, მიიღო 605 000 ლარით მეტი შემოსავალი, ვიდრე 2013 წელს მთლიანად“, — აღნიშნა გიორგი ვაპანაძემ.

მისივე თქმით, საქართველოში არსებული ფასები რეგიონის უმეტესი ქვეყნის ფასებთან შედარებით მაღალია: „ყველაზე მცირე — 10მგ/წ ინტერნეტი „კავკასუსში“ ღირს 27 ლარი, „სილქნეტში“ — 26 ლარი, უკრაინაში კი მისი ფასია 7 ლარი, ბელარუსში — 25 ლარი. 30მგ/წ 37 ლარი ღირს კავკასუსში, სილქნეტში 35 მგ.წ ღირს 40 ლარი. ბულგარეთში მისი ფასია 10 ლარი, ჩეხეთში — 28 ლარი. 100 მგ/წ უკრაინაში ღირს 14 ლარი, ლატვიაში — 33 ლარი, რუმინეთში — 18 ლარი, ფანებით შედარებით ახლოს არის სერბეთი, სადაც 90 ლარი და ყაზახეთი, სადაც 60 ლარი ღირს. საქართველოში კი მისი ფასი 100 ლარს შეადგენს“, — აღნიშნავენ აფბა-ში.

ინტერნეტ-ფასებმა მოიმატა სხვა შედარებით პატარა კომპანიების მომხმარებლებისთვისაც, თუმცა, მათ განმარტებისგან თავი შეიკავეს.

ლემსო ნაბახტაძე

© ინვესტიცია

ახალი ტექნოლოგიური პარკის პირველი მერსხალი

ამ ცოტა ხნის წინათ, ერთ-ერთ პუბლიკაციაში, საქართველოში კრიპტოვალუტის — ბიტკოინის თანდათანობით დამკვიდრებაზე, გორში ეგრეთ წოდებულ „დატა ცენტრის“ ამოქმედებაზე გვექონდა ლაპარაკი. ახლა კი საქმე კრიპტოვალუტის მეორე ცენტრის ამუშავებას ეხება.

2015 წლის 15 მაისს საქართველოს მთავრობის დადგენილებით, კრიპტოვალუტა ბიტკოინის საინვესტიციო კომპანია „Bitfury Group“-ს თბილისში, გლდანის რაიონში, 18,5 ჰექტარი მიწის ნაკვეთი, სიმბოლურ ფასად — ერთ ლარად გადაეცა, სადაც ტექნოლოგიურ მონაცემთა ცენტრი აიგება. კომპანიის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების თანახმად, „დატა ცენტრი“ 8 თვეში უნდა ამუშავდეს, სათანადო ტექნოლოგიური საზღვრით აღიჭურვოს და ამოქმედდეს, რისთვისაც არანაკლებ 1,1 მილიონი დოლარის ეკვივალენტი ლარის სახსრები დაიხარჯება. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ საინვესტიციო ღირებულების 10 პროცენტი გამოუხმობი საბანკო გარანტიის სახით იქნება წარმოდგენილი, ხოლო ცენტრის ამოქმედების შედეგ იქ, სულ მცირე, 20 კაცი დასაქმდება.

ეს რაც შეეხება დადებული შეთანხმების პირობას, მაგრამ მეტად სასიხარულოა ის გარემოება, რომ ამ დღეებში დაწყებული საპროცესინგო „დატა ცენტრის“ მშენებლობა არა წინასწარ დათქმულ 8, არამედ, სავარაუდოდ, 4-5 თვეში დასრულდება. ამის შესახებ კომპანია „Bitfury Group“-ის საქართველოში წარმომადგენელმა, საკონსტიტუციო კომპანია „ნოდია, ურუმაშვილი და პარტნიორების“ ერთ-ერთმა დამფუძნებელმა ეფრემ ურუმაშვილმა განაცხადა. მან ისიც თქვა, რომ მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით იქნება შესრულდება პირობა აღნიშნულ პროექტში 1,1 მილიონი დოლარის ლარით ეკვივალენტი თანხის ინვესტირების თაობაზე.

კომპანია „Bitfury Group“-ს სადღეისოდ ორი ცენტრი აქვს — ერთი საქართველოში, მეორე ისლანდიაში. ამდენად, თბილისში კიდევ ერთი დიდი საპროცესინგო „დატა ცენტრის“ მშენებლობა ტექნოლოგიურ ზონას გააფართოებს, რაც ამ ბაზარზე მსოფლიოს მოთამაშეების გაერთიანებას შეუწყობს ხელს. თანაც მეტად მნიშვნელოვანია, რომ კომპანია ჩვენში მაღალტექნოლოგიური ბიზნესის წარმოების გამოცდილება უკვე აქვს — გორში ბიტკოინის „დატა ცენტრი“ საქართველოს თანაინვესტირების ფონდთან ერთობლივად აიგო და წარმატებითაა ფუნქციონირებს. თბილისში მეორე „დატა ცენტრის“ მშენებლობის გადაწყვეტილების საფუძველიც სწორედ ეს გარემოება გახდა. ამ ნაბიჯის კიდევ ერთი სიკეთე ისაა, რომ ქვეყანაში მაღალი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი თანამედროვე საწარმოების ამოქმედების სამომავლოდ უაღრესად მნიშვნელოვანი გამოცდილება გროვდება.

აღსანიშნავია, რომ კომპანია „Bitfury Group“-ის ახალი პროექტის ფარგლებში გლდანის „დატა ცენტრი“ ტექნოლოგიური პარკის პირველი მოიჯარე კომპანიაა და ეს მესამე თაობის ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ცენტრი იქნება, რომელშიც, კომპიუტერული უზრუნველყოფის წყალობით, დიდალი ენერჯია დაიზოგება.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოში კრიპტოვალუტა ბიტკოინის კიდევ ერთი დიდი „დატა ცენტრის“ აგების პროექტს მსოფლიოს ავტორიტეტული ფინანსური გამოცემები ეხმარებიან. „ბიზნეს უაირი“ „იპპუ ფაინენი“, სხვები აღნიშნავენ, რომ საქართველოში ტექნოლოგიური ბიზნესის გაფართოება ამჟამად უკვე მიღებული წარმატებების პირობებში მიმდინარეობს. ამის მნიშვნელოვანი განმაპირობებელი გარემოებები კი ქვეყანაში არსებული ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემო, ელექტროენერჯის დაბალი ფასი და კონკურენტული შრომის ბაზარია.

ოთარ ტურაბალიძე

© ალიან-გალიანი

ციფრულ მარეგულირებაზე გადასვლის თარიღმა გადინა

მედი-პრემიერმა, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა გიორგი კვიციანი ციფრულ მარეგულირებაზე გადასვლის თარიღის გადაწვევის მიზეზები განმარტა.

როგორც გიორგი კვიციანი აღნიშნა, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით აღებული აქვს ვალდებულება, რომ მიმდინარე წლის 17 ივნისს ციფრულ მარეგულირებაზე გადავიდეს. ამისთვის, ეკონომიკის სამინისტრომ და ციფრული მარეგულირების სააგენტომ, კომუნიკაციების მარეგულირებელ კომისიასთან ერთად ძალიან დიდი სამუშაო გასწავა.

ლია და ქვეყანა მზადაა ციფრულ მარეგულირებაზე გადავიდეს, თუმცა, მიმდინარე სტიქიურ მოვლენებთან დაკავშირებით, მიზანშეწონილად ჩავთვალეთ, არ შეგვექმნა დამატებითი დისკომფორტი ჩვენი მოსახლეობისთვის, რომელმაც ისედაც უდიდესი სტრესი განიცადა. ვფიქრობთ, რომ ამ ეტაპზე, ციფრულ მარეგულირებაზე გადასვლის თარიღად 17 ივნისის ნაცვლად ავიღოთ 1 ივლისი, რათა ორი კვირა გავიდეს საიმისოდ, რომ ქვეყანა გამოვიდეს ასეთი მდგომარეობიდან, საგანგებო რეჟიმში და უფრო დამშვიდებულ რეჟიმში მოხდეს აღნიშნული პროცესის განხორციელება“, — განაცხადა კვიციანი.

„მთელი ინფრასტრუქტურა შექმნილია და ციფრულ მარეგულირებაზე გადასვლის თარიღის გადაწვევის მიზეზები განმარტა. როგორც გიორგი კვიციანი აღნიშნა, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით აღებული აქვს ვალდებულება, რომ მიმდინარე წლის 17 ივნისს ციფრულ მარეგულირებაზე გადავიდეს. ამისთვის, ეკონომიკის სამინისტრომ და ციფრული მარეგულირების სააგენტომ, კომუნიკაციების მარეგულირებელ კომისიასთან ერთად ძალიან დიდი სამუშაო გასწავა.“

თანადგომა

თბილისის თასზე გაყიდული ბილეთებიდან შემოსული თანხა დაზარალებულებს მოხმარდება

საქართველოს რაგბის კავშირში მწუხარებას გამოთქვამს და უსამძიმრებს 13 ივნისის სტიქიური უბედურების დროს დაღუპულ ჩვენს თანამოქალაქეთა ოჯახებს...

თბილისის თასის მქონე რაუნდის დღეს გასამართ მატჩებზე დასასწრები ბილეთებიდან შემოსული თანხა მთლიანად მოხმარდება სტიქიის დროს დაზარალებულთა ოჯახებს.

19:00 საქართველო - მზარდი იტალია. კვირა, 21 ივნისი. 17:00 ურუგვაი - მზარდი იტალია. 19:00 საქართველო - მზარდი ირლანდია.

მანუარ ბიორბაძე

ავტოსპორტი

იმოლა იტალიის დიდი პრიზის გადარჩენას ცდილობს

მონტას ტრამის პრობლემების პარალელურად იტალიის დიდი პრიზის ჩატარების სურვილი ოფიციალურად დაადასტურა იმოლას ავტოდრომის ხელმძღვანელობამ...

ასეთი სიძველის გამო ბერნის ფ-1-ის არამხოლოდ იტალიელი, არამედ მთელი მსოფლიოს ფანები აკრიტიკებენ...

დანიელ მანჯა ბერნი ეკლსტონს ლონდონში ეწვია. ენცო და დინო ფერარების სახელობის ტრეკზე ფორმულა ერთის რბოლა - სან მარინოს დიდი პრიზი ბოლოს 2006 წელს გაიმართა...

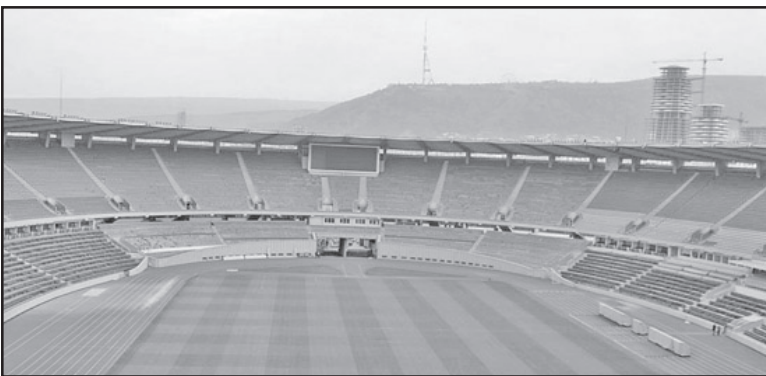
ფორმულა 1-ში დაბრუნება სურს. ამასთან, ჩვენი მთავარი მიზანი იტალიის დიდი პრიზის შენარჩუნებაა...

მანჯას თქმით, ეკლსტონმა მზადყოფნა გამოთქვა იმოლა ფორმულა 1-ში 2017 წლიდან დაბრუნდეს... „ბერნიმ გვითხრა, რომ არასდროს შეიძლება იმოლა დაბრუნდეს...“

ზადრი იაზვილი

მოვლენის წინ

„დინამო არენას“ უფასო წარმოადგენს უსტუმრენო

თბილისში გასამართ უფასო სუპერთასთან დაკავშირებით საქართველოში უფასო დელეგაციის წევრები არიან ჩამოსული, რომლებიც მომდევნო დღეების განმავლობაში „დინამო არენაზე“ მიმდინარე სამუშაოებს დააკვირდებიან და შეაფასებენ.

სტუმრებს საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტმა ზვიად სიჭინავაძემ და ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა რევაზ არველაძემ უმასპინძლეს.

კოლა კოხანიაძე

ფეხბურთი

მესიმ მამჩის საუკეთესო მოთამაშის პრიზზე უარი თქვა

არბენტიმის ფეხბურთელი ეროვნული ნაკრების კაპიტანმა ლიონელ მესიმ ჩილეში მიმდინარე კოპა ამერიკის ჯგუფურ ეტაპზე პარაგვაისთან ფრედ (2:2) დასრულებული მატჩის შემდეგ საუკეთესო ფეხბურთელისთვის განკუთვნილი პრიზის მიღებაზე უარი თქვა.

სერარდო მარტინოს შეგირდები შესვენების მსვლელობისას 2:0 იგებდნენ, მაგრამ საბოლოოდ მხოლოდ ქულას დასჯერდნენ.

ბიორგი შოთაძე

ჭადრაკი

პოლგარი უნგრეთის ნაპრების მთავარ მწვრთნელად დაინიშნა

ცნობილი უნგრელი მოჭადრაკე, საერთაშორისო დიდოსტატი ვაჟთა შორის იუდიტ პოლგარი თავისი ქვეყნის ვაჟ მოჭადრაკეთა

ეროვნული ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დაინიშნა. ამის შესახებ ინფორმაციას თავად პოლგარი ავრცელებს.

მათი მამა ავარჯიშებდა და ვაჟთა შორის ტურნირებისათვის ამზადებდა. მამას მხოლოდ იუდიტმა გაუმართლა, რომელმაც ვაჟებთან ჭიდილში საკმაო წარმატებებს მიაღწია.

იუდიტი დედას საშუალო გახლავთ. უფროსი და ვაჟა ძირითადად ქალთა შორის თამაშობდა.

ნორმატივიც კი ვერ შეასრულა. იგი ქართველ ებრაელ იონა ქოსაშვილზე არის გათხოვილი და ამჟამად ისრაელში ცხოვრობს.

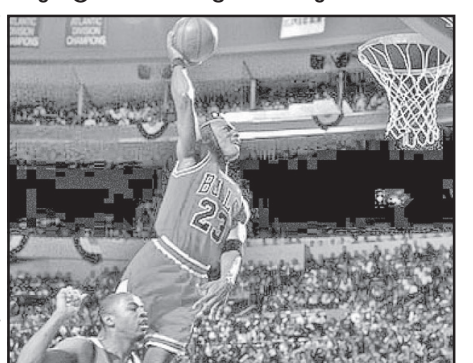
ზაჰან დოლიძე

კალათბურთი

მაიკლ ჯორდანი მორიბი ტიტულის მოპოვებას აპირებს

ლიბანდარული კალათბურთელი მაიკლ ჯორდანი მორიბი ტიტულის მოპოვებას, ამჯერად კლუბის მეპატრონის რანგში აპირებს.

ამის შესახებ განაცხადა თავად ჯორდანმა. „ესაა ერთ-ერთი მიზეზი, რომელიც ამ ეტაპზე კალათბურთთან მაკავშირებს. მინდა მოვიგო კიდევ ერთი ტიტული, ამჯერად კლუბის მეპატრონის როლში.“

შეგახსენებთ, რომ მაიკლ ჯორდანი ნბა-ში მოასპარევე კლუბ „შარლოტის“ მეპატრონეა.

ვიტალი ჯაფარიძე

ინტერნეტიდან

პალანგის ზღვიანა - მუნღიანის სანა

მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთში გასამართ 2018 წლის მსოფლიოს საფეხბურთო ჩემპიონატს წყალი აქვს შემდგარი და ამას უფროსი მომხდარი სკანდალიც ემატება, იქ სამუნღიანო სამზადისი გრძელდება და ამჯერად ფორუმის სახედ წარმოსაჩენი ლამაზმანების შერჩევა მიმდინარეობს.

სხვა უმსვარტეს ასულებთან ერთად ჩემპიონატის ორგანიზატორებს მის სახედ და სტუმრებ-

თან თავის მოსაწონებლად ცნობილი რუსი მოდელი ვალენტინა ზელიაევა დაეხმარება, რომ

მელმაც თავად გამოთქვა ამ ლონისძიებაში მონაწილეობის სურვილი და თან ამას უსასყიდლოდ გადაკეთებს.

ჩვენს ჩრდილოეთით მდებარე „ტკბილ და კეთილ“ სახელმწიფოში მცხოვრები უამრავი ადამიანის პატივისცემა გამოიწვია ამჟამად ევროპაში მოღვაწე ულამაზესი ვალენტინა ზელიაევის ამ გადამწყვეტილებამ, რადგან თანამედროვე ეპოქაში უსასყიდლოდ საკუთარ ქვეყანას არცთუ ბევრი პიროვნება დაუდგება გვერდით.

როსტომ რაჭველიშვილი

„გიორგი საბაძეძე თითქმის 400 წელიწადია აწვალდა ეს სახელი ქართველი კაცის გონებასა და სულს, მარად ცხოველი საფიქრალი და დაუცხრომელი „საწვალბლით“.

ლევან სანიძე

„მართლში დავბრუნდები და მალეც... დიდი ხანია, გავიგე: მხოლოდ ქართველთა სამეფოების გაერთიანებით, მეფის ერთხელისუფლებიანობის განმტკიცებით შეიძლება აღორძინდეს საქართველო. გეფიცები, ჩემო მეფე, დავით აღმაშენებელი... მე გიორგი საბაძეძე მოურავი, პირველი ვალდებული სამშობლოს წინაშე, წმინდათა და კვლავაც შევასრულებ შენს ანდერძს: „ნიკოფსიონიდან დარუბანდამდე“ – ეს ფიცი და დო დიდმა მოურავმა საქართველოს უპირველესი მეფის, „ძლევი საკვირველის“ შემოქმედის დიდი

დესი და უნეტარესი ილია II ბრძანებს (ვისი ლოცვა-კურთხევითაც გამოიცა ამ საიუბილეო დღეებში საქველმოქმედო ფონდის „მამულიშვილთა გახსენების“ პროექტის ბატონ ბონდო კობახის ავტორობით შედგენილი შესანიშნავი წიგნი „გიორგი საბაძეძე – 440“) – „ამ პიროვნებას მეტად რთულ დროს მოუწია ცხოვრება და თავის ასპარეზზე მოღვაწეობისას მრავალი ფაქტორისთვის ანგარიშის განწვევა. დაუშვა ძალიან დიდი შეცდომებიც, მაგრამ, ვფიქრობთ, სამშობლო მისთვის უმთავრესი იყო. ღმერთმა შე-

ნაზრევი დიდი მოურავის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე. ისტორიული წყაროები (როგორც ქართული, ასევე უცხოელ ისტორიკოსთა და გიორგი საბაძეძის თანამედროვე მემკვიდრეთა მიერ აღწერილი) სრულად გვიხატავენ დიდი მამულიშვილის პორტრეტს.

წიგნი შესულია ამონარიდები არჩილის „არჩილიანიდან“, იოსებ თბილელის თხზულება „დიდმოურავიანი“, გიორგი საბაძეძე ხალხურ პოეზიასა და ზეპირსიტყვიერებაში, უცხოელი ისტორიკოსების შეფასებები დიდი მოურავის შესახებ, ქართველ პოეტთა ლექსები გიორგი საბაძეძეზე. აქვე გაცნობთ დიდი მოურავის პირდაპირ შთამომავლებს – საქართველოს სახალხო არტისტს მარო თარხნიშვილს, დიდ ქართველ ფიზიოლოგ ივანე თარხნიშვილს, მხატვარ რევაზ თარხანიშვილს, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორს იორამ თარხანიშვილს და საქართველოს პატრიოტთა ალიანსის თავმჯდომარეს ბატონ დავით თარხანიშვილს.

მალაპოლიგრაფიულ დონეზე დაბეჭდილი ხუთგვერდიანი წიგნი, რომელშიც მრავლადაა გამოყენებული საქართველოს ეროვნულ არქივში, მსოფლიოს სხვადასხვა მუზეუმებსა და კერძო კოლექციებში დაცული ფოტომასალა და მხატვრული ტილოების რეპროდუქციები, დაიბეჭდა გამოცემლობა „სვეტ +“-ში.

მთელი საქართველო ეშაბებოდა ამ დიდი ეროვნული დღესასწაულისათვის. 18 ივნისს გიორგი საბაძეძის მოედანზე დაგვიგებოდა იყო „ქართველი ხალხის დიდი სახალხო, ეროვნული ზეიმი“, რომელიც იმავე დღეს რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში დიდი გალა კონცერტით დასრულდებოდა. მაგრამ ბოლო დროს საქართველოს დედაქალაქში დატრიალებული ტრაგიკული მოვლენების გამო, როდესაც სტიქიამ ადამიანთა სიცოცხლე შეინირა, დატბორა და განადგურა დედაქალაქის ცენტრალური ნაწილი და უსახლკაროდ დატოვა ასობით ჩვენი თანამემამულე, ღონისძიების ორგანიზატორებმა, პრემიერ-მინისტრმა და მთავრობის წევრებმა მიზანშეწონილად ჩათვალეს, რომ სახალხო დღესასწაული რამდენიმე ხნით გადაწეულიყო. დიდი ქართველი მხედართმთავრის ხსოვნისადმი მიძღვნილი ღონისძიება, სავარაუდოდ, თვის ბოლოს გაიმართება.

მამუკა ვაშაძე

დიღან სახლითა და უდიღანსა სახლითა

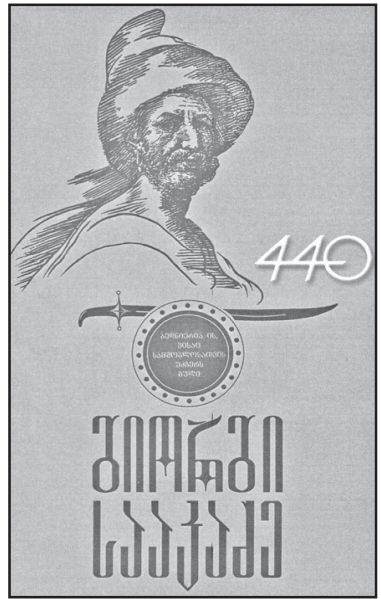
დავით აღმაშენებლის საფლავთან. ყველა ქართველის ოცნება ჰქონდა ცხოვრების მიზნად დასახული მეორე „ძლევი საკვირველის“ გამომორგებლს, ტაშისკარის, მარტყოფის გმირსა და ამავე შორის ქართველთა ყველაზე დიდი ტრაგედიის ბაზალეთის ომის მონაწილეს, დიდ მხედართმთავარს გიორგი საბაძეძეს. ძნელად თუ მოიპოვებ ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში ისეთი ტრაგიკული ალსავე ცხოვრება-განგებოლი სასიქადული მამულიშვილი, როგორც თავად გახლდათ.

წლეულს, 18 ივნისს დიდი მოურავის დაბადებიდან 440 წელი შესრულდა, დიღან, 440 წლის წინათ (ისტორიული წყაროებით იგი დაბადებულია 1570-75 წლებს შორის) საბაძეძეთა ფეოდალური გვარის რეზიდენციაში, ტანის ხეობაში, სოფელ ფელში სიაუშ საბაძის ოჯახში იშვა სწორედ ის გმირი, რომელმაც თავისი ტრაგიკული ბედი (თუ უბედობით!) მრავალი ისტორიის მწიბავს გაუწინა საფიქრალი როგორც თავისი აღმატებული გმირობითა და თავდადებით, ასევე ბევრისათვის (ეს კიდევ ღმერთმა განსაჯოს) მიუღებელი შეცდომებით.

როგორც სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსი, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი, უწმინ-

იწყალოს გიორგი საბაძეძის უკვდავი სული“.

სწორედ ამ ახლადგამოცემულ წიგნი, რომლის რედაქტორი პროფესორი, მხატვარი ნიკო ხერ-

ველაძე გახლავთ (წიგნი გაფორმებულია მის მიერ შესრულებული დიდი მოურავის თანამედროვეთა და თანამებრძოლთა გრაფიკული პორტრეტებით. თავმოყრილია ქართველ და უცხოელ ისტორიკოსთა, მწერალთა, მკვლევართა

ციცხალი ანკლოტაი

კონკი: მას ასე ფეხსაცმელი მომერგო, ქორწილი როდისთვის დავინშნოთ? უფლისწული: მოიცა, მოიცა, ნუ ჩქარობ, ჩემო კარგო! ეს ჯერ ნახევარფინალი იყო! ახლა კი №5 ბიუსნალტერის მოზომვას შევუდგეთ!

– შიშქიპი, იცოდა, ან მუშაობის სტილი უნდა შეიცვალა, ანდა ორიენტაციას უფროსი შეგიცვლის!

– როგორ ხარ, მეზობელო? – რა ვიცი, ბევრით ვერაფრით გაგახარებ! მე ყველაფერი კარგად მაქვს!

კარგი გაბმული ზარი ირეკება: ქალი: – ვაიმე, დედიკო! შექვერი კარადაში, თუმცა არა, ლოგინის ქვეშ, ჩქარა, ლოგინის ქვეშ!

მაშაკაცი: – რა ხდება, ქალი, მე ხომ შენი ქმარი ვარ!

ქალი კართან მიდის: – წადი აქედან, წადი! ჩემი საყვარელი ქმარი სახლშია!

– ეძიებ, მიშველე რამე, მოგვეცი კაცი, მთელი თვეა მახველებს, ვერაფრით გავიჩერებ ოხერი. რას მიჩვენებ?

– ყოველ დღე საბი აბი პურგენი!

– ისე, რა გითხრა, ძმაო, საერთოდ ცოტას ვსვამ, 100 გრამზე მეტს არა... მაგრამ, 100 გრამის შემდეგ სხვა კაცი იღვიძებს. ჰოდა, აი, ის არის რომ სვამს!...

დისკომფორტი ჭაბუკი ქალიშვილთან მიდის და ეკითხება:

– ცეკვაობ, გენაცვალე?

– არა!

– ჰოდა, აბა დროს რაზე ვკარგავთ?!

– სადბა, ბიჭო, ჭიჭიკია, ამ ანგელოზივით პურმარისს რო აკლია და მშაკაცებს რო არ გვკადრულობს?

– თუ შევქელი, ერთ-ორ საათში მოვალაო!

– თუ ვერ შევქელიო?

– თუ ვერ შევქელი და ქე ვარ მანდ ათ წუთში!..

ავტორთა საპურადლოვო! რედაქციის მიერ შეუქვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA მანაბლის ძ. №7 ინდექსი 66434

გამომცემლობა: შპს „თანადგობა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ ტ. 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20)

uac(უაქ)070.4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 მთავარი რედაქტორი ალიკო ასლანიშვილი 293-37-87; 599 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიანიშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსიანი 599 17-21-21; სპარტაკ ქოშულიანი 599 36-00-35 პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაძე 514 33-33-24